

LAISVĖ
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park 17, N. Y.
Tel. Michigan 1-6887

Entered as second
class matter at the
Post Office of Ja-
maca, N. Y., under
the Act of March 3,
1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Baltų Queens apskrityje (N. Y.) \$10.00
Kadaidė \$10.00
Kitur užsienyje \$12.00
Jungtinės valstybės \$9.00
Pavienio egzempl. kaina 10 centų

PRICE 10c A COPY

No. 76

Ozone Park 17, N. Y. Penkt., rugs. (Sept.) 21, 1962

METAI 51-ji

KRISLAI

Adv. R. A. Flinko "antis."
Kam visa tai?
Nauja žaligiečių pergalė.
Vlada Mikštaitė.

— Rašo R. Mizara —

Netoli mūsų laikraščio lei-
dyklos, Queens apskrityje, gy-
vena jaunas advokatas Rich-
ard A. Flink. Ligi šiol Flin-
kas nebuvo plačiau žinomas,
bet šiomis dienomis staiga
ėmė ir pagarsėti!

Flinkas pasakė spaudos ko-
respondentams, kad prieš tre-
jetų metų jis susipažino su
dviem tarybiniais piliečiais,
tarnautojais Jungtinėse Tauto-
se; jie prašė iš jo informaciją
apie respublikonus, ir jis jiems
davė, o tie už paslaugą mo-
kėję jam pinigų.

Bet visa tai, ką su tais tar-
nautojais kalbėjosi, Flinkas
pranešė FBI. Iš tikrųjų jis su
FBI kartu dirbęs. Net ir tuos
pinigus, kuriuos gavęs iš tar-
nautojų, atidavęs FBI. Toks
jis buvęs teisingas!

O jis su tarybiniais tarnau-
tojais daug kalbėjosi — ir val-
gęs, ir gėręs kartu.

Kur tie tarnautojai da-
bar? Seniai grįžo į savo tė-
vynę!..

Dabar Justicijos departa-
mento galva, Robertas Kene-
dis, skelbia, jog tie tarnauto-
jai buvo "šnipai"!

Gerai! Jeigu buvo taip, tai
kodėl jie nebuvo sumiti tuo-
jau po to, kai jie kalbėjosi su
Flinku, ir kai jie "davė jam
pinigus"? Kodėl buvo laukta,
delsta, miegota? Kodėl visa
tai išskelbiama tik dabar?

Nereikia būti per daug mo-
kytam, kad galėtum atsakyti
į šiuos klausimus.

Prasidėjo Jungtinių Tautų
Asamblėjos 17-oji sesija. Jo-
je veikiausiai bus iškeltas tas
faktas, kad vienas JAV šni-
pinėjimo lėktuvų (U-2) neseniai
buvo nusikridęs viršuje
TSRS žemės, o kita tokį pat
lėktuvą Kinija nukirto, kai jis
buvo atlėkęs viršuje jos že-
mės.

Kadangi tie dalykai, be abe-
jonės, bus JT Asamblėjos se-
sijoje iškelti, tai mūsų val-
džia atsikirs, parodys, kad
"Flinko žygius"!

Ši skylėta sensacija pasi-
tarnaus ir Flinkui — ji išgar-
sins kaip didelį patriotą, ga-
lį padėti jam sumedžioti dau-
giau piliečių balsų, nes jis
kandidatuoja į Niujorko val-
stijos seimelį.

Komedija. Bet ji iš anksto
"gerai apgalvota" ir paruošta.

Ar Flinko pasakojimai mums
žmonės tiki?

Labai abejoju!

Atsimenate, gerbiami skai-
tytojai, "Žalgirio" irkluočius,
š. m. liepos 4 dieną Philadel-
phijos regatoje iškovojojusius
pergalę prieš amerikiečius?

Ta pati žaligiečių rinkti-
nė š. m. rugsėjo 9 dieną da-
lyvavo tarptautinėse varžybo-
se Šveicarijoje, ir ten iškovojo
antrą vietą ir sidabro medalį!

Mūsų tautiečiai sportininkai
varžėsi su pačiais rinktiniausi-
siais pasaulio irkluočiais, da-
lyvaujant vokiečiams, kanadie-
čiams, australiečiams, italams,
ir francūzams. Pirmąją vietą
išliko vokiečiai, o ant-
rąją — lietuviai!

Tik per plauką žaligiečiai
nelaimėjo pirmos vietos!

Didelė garbė jiems už tai,
kad išliko antrąją vietą!

Karšti mūsų sveikinimai
jums, broliai žaligiečiai!

KAUNIEČIŲ REIKALAVIMAS GRAŽINTI A. IMPULEVIČIŲ

Aukštojo mokslo mokykloms skiriama \$2,300,000,000

Washingtonas. — Paga-
liau Senatas ir Atstovų bu-
tas susitarė dėl sumos, ku-
rią federalinė valdžia turi
paskirti aukštojo mokslo
mokykloms. Nustatyta, kad
tam reikalui iš valstybės
federalinio iždo per atein-
ančius penkerius metus
bus išleista du bilijonai ir
trys šimtai milijonų doli-
rių (\$2,300,000,000).

Ilgai smarki kova ėjo dėl
skyrimo federalinės pagal-
bos privatišioms mokyk-
loms, ypač katalikiškoms
parapijinėms mokykloms.
Prezidentas Kenedis buvo
pareiškęs, kad iš federali-
nio iždo skirti pinigų pri-
vatišioms mokykloms ne-

suderinama su šalies kon-
stitucija.

Kaip šis klausimas tapo
išspręstas? O gi taip, kad
viešosioms mokykloms dėl
statybos ir kitų reikalų bu-
vo tiesiog duodamos reika-
lingos sumos pinigų, tuo
tarpu privatišioms mokyk-
loms bus tik **paskolinama**.
Tas pats ir su pagalba stu-
dentams. Viešųjų aukštųjų
mokyklų studentai gaus
stipendijas, o privatiųjų
mokyklų tik paskolas, su
tuo, girdi, supratimu, kad
ta paskola gabiems studen-
tams vėliau bus "pamirš-
ta".

Šitaip būsiant apeita ša-
lies konstitucija.

Kauniečių kreipimasis į Philadelphijos žmones

Rugsėjo 17 dieną "N. Y.
Times" idėjo pranešimas,
kuriam sakoma, kad Lie-
tuvos žmonės kreipiasi į
Philadelphijos miesto žmo-
nes, kad jie reikalautų savo
valdžios sugrąžinti Antaną
Impulevičių į tarybinio
teismo rankas. Pranešime
sakoma, kad Impulevičius
yra kaltinamas vadovavimu
hitlerininkų batalijonui,
kuris karo metu išskerdė
50,000 nekaltų žmonių —
civilinių ir karo belaisvių.

Dabar mus pasiekė Vil-
niaus "Tiesa" iš rugsėjo 14
dienos. Ten rašoma, kad
Kaune įvyko milžiniškas
žmonių susirinkimas,
kuris aptarė kaltinimus
prieš Impulevičių, kuris,
kaip žinia, gyvena Phila-
delphijoje, ir išleido kreipi-
mąsi į Philadelphijos žmo-
nes. Jame filadelfiečiai ra-
ginami daryti spaudimą
ant savo valdžios, kad ji
Impulevičių grąžintų į ta-
rybinio teismo rankas, ku-
riame jis turi atsiskaityti
už savo darbus.

Žemiau patiekiami kai

kurias ištraukas iš kaunie-
čių kreipimosi.

"Nors jūs, Filadelfijos
gyventojai", rašo kaunie-
čiai, "buvote toli nuo bai-
siojo karo, nors jums nete-
ko patirti jo žiaurumų, —
jūs vis dėlto galite suprasti
motinų ir tėvų skausmą,
matant nekaltai žudomus
vaikus, suprasti siaubą
našlaičių akyse, kurios ma-
tė durtuvų smaigaliais į
duobes varomus pačius ar-
timiausius, pačius bran-
giausius žmones.

Vokiškieji okupantai pa-
skyrė A. Impulevičių Kau-
ne suorganizuoto antrojo
(vėliau dvilinkto) bau-
džiamojo bataliono vadu.
Prieš A. Impulevičiaus va-
dovaujamą žudikų gaujos
piktadarybes nublanksta
viduramžių inkvizitorius ir
Atilos siaubūnų kruvinieji
nusikaltimai. Jo gauja pa-
vertė Kauno VII fortą
klaikia kankinimo ir žu-
dynių vieta. Forto požemiuo-
se be maisto ir vandens il-
gas savaites kankinosi se-
(Tasa 6-tam pusl.)

Eis kova už pertvarkymą Jungtinių Tautų vadovybės

United Nations, N. Y. —
Susirinkę į Jungtinių Tautų
Generalinės asamblėjos
17-ąją sesiją, diplomatai
daug dėmesio kreipia į
pranešimus iš Tarybų Sa-
jungos. Mat, ten dienrašty-
je "Pravdoje" tilpo straips-
nis Jungtinių Tautų reika-
lais, kuriame vėl keliamas
klausimas apie pertvarky-
mą pasaulinės organizaci-
jos vadovybės. Vėl kelia-
mas klausimas apie suda-
rymą sekretoriato ir trijų
narių — vienas būtų nuo Va-
kary, kitas nuo Rytu, o
trečias nuo neutrališkų
valstybių. Na, o kaip žinia,
Jungtinės Valstijos ir jų
talkininkės tokį sumanymą
iki šiol griežtai atmesdavo.
Kad jos tą patį padarys ir
dabar, tai niekas neabejoja.

Vadinasi, socialistiniai
kraštai vėl kovos už savo
pasiūlymą dėl pertvarkymo
Jungtinių Tautų vadovy-
bės, o Amerika, Anglija ir
kitos kapitalistinės šalys
priešinsis. Manoma, kad
tuo klausimu šioje sesijoje
bus smarkių susikirtimų.

Dalykas, mat, tame, kad
po Hammarškoldo mirties
prieš metus laiko, laikinuo-
ju generaliniu sekretoriumi
buvo burmietis U. Thant. Ši
sesija turės išrinkti naują
ir pastovų sekretorių, ku-
ris tas pareigas eis penke-
rius metus. Vienas pasiūly-
mas, sakoma, bus, kad

Saugokitės grybų!

Brooklyn, N. Y. — Net
septyni žmonės buvo atvežti
į Maimonides ligoninę ir
rasti užsinudiję grybais.
Jų laimė, kad jiems suteik-
ta greita pagalba.

Miesto sveikatos departa-
mentas išleido perspėj-
mą grybų mėgėjams. Sau-
gokitės nežinomų grybų!
Jie gali būti nuodingi. Val-
gykite tik tuos, kuriuos ge-
rai pažįstate!

Jakarta. — Prezidento
Kenedžio pasiuntintys gen.
Taylor tarėsi su Indonezi-
jos prezidentu Sukarno. Jų
pasitarimo turinys neskel-
biamas.

Nauja Tarybų Sąjungos nota dėl Vakarinio Berlyno

Maskva. — Tarybinė vy-
riausybė paskelbė notą
kaip atsakymą Jungtinėms
Valstijoms, Anglijai ir
Francūzijai, kurios reika-
lavo atsteigimo ketu-
rių didžiųjų komendantū-
ros Berlyno reikalų tvar-
kymui. Savo notoje Tarybų
Sąjunga primena, kad tos
trys valstybės jau 1948 me-
tais komendantūrą panai-
kino, atskirdamos Vakar-
inį Berlyną ir jį pasiimda-
mos į savo rankas. Jokios
karinės keturių valstybių
kontrolės ant Berlyno nuo
to laiko nebebuvo. O nese-
niai Tarybų Sąjunga visai
panaikino ir savo koman-
danto Berlyne postą.

Atmeta ir pajuokia šnipinėjimo kaltinimus

United Nations, N. Y. —
Tarybų Sąjungos vyriausybė
griežtai atmeta JAV
vyriausybės daromus už-
metimus, kad du tarybiniai
Jungtinių Tautų tarnauto-
jai čia šnipinėję. Kaltini-
mai padaryti FBI šnipu
Flink parodomais. Tary-
binė vyriausybė sako, kad
šitie kaltinimai sudaryti
tik tam, kad pateisintų
JAV žvalgybinių lėktuvų
"U-2" vėl pasirodymą ant
Tarybų Sąjungos ir Kini-
jos.

Pleno darbininkų unijos suvažiavimas

Miami Beach, Fla. — Čio-
nai tęsiasi Jungtinės plieno
darbininkų unijos suvažiavi-
mas. Filmo formoje pre-
zidentas Kenedis prisiegti
suvažiavimui pasveikinimą
ir pažadėjimą plieno darbi-
ninkams pagerinti sunkią
būklę. Unijos prezidentas
McDonaldas savo kalboje
pažadėjo, kad unijos politi-
nis komitetas darbuosis iš-
rinkti tokius kongresma-
nus, kurie rems Kenedžio
programą.

Pleno pramonė yra
skaudžiai paliesta krizės.
Šimtai tūkstančių plieno
darbininkų yra netekę dar-
bo. Unijos prezidentas Mc-
Donaldas už nedarbą kalti-
na automatiją ir stoką
pieniui rinkos. Bet darbi-
ninkų vadai nepasiežė kon-
krečių planų tos krizės pa-
šalinimui.

SUGRIUVO NAMAS, ŽUVO 10 ŽMONIŲ

Briuselis. — Rugsėjo 17
d. Belgijos sostinėje su-
griuvo valdiškų statistikų
biuro pastatas, kuriame
dirbo 50 tarnautojų. De-
šimt jų žuvo, kiti sužeisti.
Priežastis netikėto sugriu-
vimo neišaiškinta.

Kova elektrininkų unijos vadovybėje

Cleveland, Ohio. — Di-
džiulė International Union
of Electrical Workers laiko
savo suvažiavimą. Unija
turi 300,000 narių, bet jau
seniai nebeauga. Konvenci-
joje išsivystė aštriausia ko-
va tarpe unijos prezidento
James F. Carey ir sekreto-
riaus-izdininko Al. Hart-
nett. Vienas kitą kaltina
suktybėse ir reikalauja iš-
mesti iš unijos vadovybės.
Hartnett apkaltino, kad
Carey švaisto unijos pini-
gus, įvairias bilas išmoka
čekiais, kurie Hartnetto
nėra pasirašyti.

Iš savo pusės Carey pri-
meta Hartnettui siekimą
unijos vadovybės, tam pa-
vartojant melą ir prasima-
nymus prieš unijos prezi-
dentą. Kai Hartnett įsakė
bankams neprimti čekių
be jo parašo, jis, sako Ca-
rey, suparalyžavo visą uni-
jos veiklą.

Suvažiavę delegatai ste-
bisi dėl tokios kovos unijos
vadovybėje. Jie supranta,
kad tas organizacijai neiš-
eis į gerą.

Daugiau trečdalis žmonių kenčia alkį

Londonas. — Čionai pra-
sidėjo pirmasis Tarptauti-
nis maisto mokslo ir tech-
nologijos kongresas. Jame
dalyvauja 1,400 delegatų ir
40 šalių.

Raportuojama, kad nuo
vieno trečdalis iki pusės
žmonių neturi pakanka-
mai maisto, nedavalgo, al-
kanauja. Pasibaisėtina tas,
kad kasmet alkanųjų skai-
čius didės, kasmet daugė-
jant žmonių skaičiui, jeigu
nebus surasti nauji maisto
šaltiniai. Dabar pasaulyje
yra 3 bilijonai žmonių.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
United States, per 6 months \$5.00		Canada, Lat. Amer. 6 months, \$5.50
Queens Co.	\$10.00 per year	Foreign countries, per year, \$12.00
Queens Co., per six months \$5.50		Foreign countries, 6 months, \$6.50

JT Asamblėjos 17-oji sesija

ŠIUOS ŽODŽIUS RAŠANT prasidėjo Jungtinių Tautų asamblėjos septynioliktoji sesija. Jos posėdžiai vyksta Jungtinėse Tautose Niujorke.

Ši sesija turės spresti apie šimtą visokių klausimų, idėjų ir darbų programą! Kai kurie klausimai—labai svarbūs, kiti mažesnės svarbos, bet visus juos reikės apdiskutuoti, apkulti. O gal dar atsirastų ir daugiau, naujesnių, ligi šiol nenumatytų klausimų, nes šių dienų pasaulis kupinas įvykių.

Jungtinių Tautų sudėtis šiuo metu yra kur kas komplikutesnė nei buvo prieš 17 metų, kai organizacija kūrėsi. Be kitko, tuomet organizacijoje buvo trupučiai daugiau, kaip 50 valstybių, o šiandien jų yra daugiau negu šimtas! Šioje sesijoje dar bus priimtos kelios naujos valstybės—susidarys apie 110 valstybių.

Išvaizduokime, jei kiekvienos valstybės delegatas norės pasisakyti kiekvieno iškilusiu klausimu!..

Šioje sesijoje reikės išspresti klausimą ir dėl būsimosios JT. vadovybės. Generalinio sekretoriaus laikinai pareigas eina U Thantas arba turės būti išrinktas pastoviu sekretorium, arba bus paliktas „laikinuojų“ metams kitiems, jei didžiosios valstybės dėl jo nesutars. Kito asmens generalinio sekretoriaus vietai šiandien nenumatoma.

O Tarybų Sąjungos delegacija pareiškė, kad ji reikalauja, idant būtų priimtas jos pernelys siūlymas, būtent, kad Jungtinių Tautų sekretoriata sudarytų trys asmenys su lygiais balsais—vienas iš Vakarų, kitas—iš Rytų, o trečias—iš neutralinių valstybių bloko. Aišku, kad dėl to kils nemaža ginčų, debatų. Vakarų valstybės, vadovaujamos JAV, sako, jokių būdu nesutiks su tarybinu siūlymu, kad Jungtinės Tautos vadlytų „troika“.

Mes tegalime palinkėti Asamblėjos 17-osios sesijos dalyviams: sėkmės!

V. Tysliavienė ir A. Impulevičius

KAŽ KOKIAME PIKNIKE Philadelphiaje brooklyniskės „Vienybės“ leidėja V. Tysliavienė susitiko su Antanu Impulevičium ir pasipaudė rankomis. Ten pat buvo pastatyta ir S. Narkelūnaitė su fotoaparatu ir ji tuojau užfiksavo foto nuotrauką! Vėliau leidėja su redaktore tą foto nuotrauką išspausdino savo laikrašty.

Ar tai darydamos šitos dvi moterys žinojo, kas yra Antanas Impulevičius? Ar jos žinojo, kad Lietuvos teismas jo ieško? Ar jos žinojo, kad A. Impulevičius kaltinamas padėjimu hitlerininkams žudyti nekaltus žmones?

Jeigu jos to nežinojo, tai kaip jos gali leisti ir redaguoti laikraštį, apie Impulevičiaus darbelius, juk plačiausiai rašė visa amerikinė spauda. O jeigu žinodamos jos tai darė, tai kaip jos gali vadintis lietuvių tautos patrijotėmis?!

— o —

ŠTAI TURIME PO RANKA dienraščio Vilniaus „Tiesos“ laidą iš šių metų rugsėjo 14 dienos. Pirmajame puslapyje telpa ilgas aprašymas mitingo, įvykusio rugs. 13 d. Kaune, kur minia pasmerkė Impulevičių dėl jo nusikalstamų veiksmų, atliktų karo metu Lietuvoje.

Priimtoje rezoliucijoje mitingas reikalauja, kad A. Impulevičius būtų gražintas! Po rezoliucija pasirašo, tarp kitų, tokie įžymūs asmenys: rašytojas J. Grušas, profesorius Z. Januškevičius, kanauninkas N. Česna, dailininkė D. Tarabildienė, generolas V. Vitkauskas, dailininkas A. Žemuidzinavičius.

— o —

JEIGU „VIENYBĖS“ moterims iš tikrųjų rūpi teisėtumas ir garbė, tai jos pačios dabar turėtų tarti viešą žodį, kad Impulevičius atsakyti už tuos darbelius, kuriuos jis atliko, tarnaudamas Hitleriui.

Kultūra, tikybos laisvė ..

GEORGIA VALSTIJOJE paskutinėmis dienomis buvo sudegintos keturios negrų bažnyčios, — sudegintos iš pagrindų!

Kas tai padarė? Nereikia nei sakyti—rasistai, baltieji šovinstai, maskuoti ku-klus-klanininkai.

Georgia valstija skaitosi tarp aukščiausiai kultūroje stovinčių valstybių. Štai, kokia jos kultūra!

Rasistai kerštuoja prieš negrus dėl to, kad pastarieji (ypač Albany mieste) pareikalavo sau žmogiškų teisių. Kerštaudami, jie puola ant negrų bažnyčių!

Kiek triukšmo kapitalistinė spauda prikeltų, jei kas nors panašaus įvyktų kurioje nors socialistinėje šalyje?!

F. B. I., sakoma, pradėjusi ieškoti kaltininkų. Žiūrėsime ar nusikaltėlius suims ir nubaūs? O kas atlygins negrams už sudegintas bažnyčias?

Kas ką rašo ir sako

NORVEGŲ LAIKRAŠTIS APIE V. MAURUKĄ

Vilniaus „Tiesoje“ skaitome:

Prieš kurį laiką „Tiesoje“ buvo išspausdintas pasakojimas apie Vinčą Mauruką, kuris pirmosiomis hitlerinės okupacijos dienomis buvo areštuotas ir pašodintas į kapsuko kalėjimą. Lietuviški buržuaziniai nacionalistai ir hitlerininkai tyčiojosi iš tarybinų patriotų, kankino juos, trypė kojomis jų žmogiškąją vertę.

Nekesdamas prieš, Maurukas ryžosi vėriau nusizudyti, negu leisti, kad iš jo tyčiojasi fašistų tarnai. Jis ištraukė iš gultų vinį ir batuko kulniniu susikalė ją sau į širdį. Vėnis pateko į širdies perikardą ir išbuvo dvidešimt metų. Po sėkmingos operacijos vėnis išimta, ir V. Maurukas gyvas ir sveikas.

Šiuo „Tiesoje“ išspausdintu pasakojimu susidomėjo norvegų pažangus laikraštis „Freiheten“. Jis persispausdino iš „Tiesos“ minėtą pasakojimą „Vėnis širdyje“, o taip pat V. Mauruko nuotrauką.

KAS VERČIA JUOS VIENYTIS?

Rašydamas apie neseniai padarytą Prancūzijos prezidento De Gaulle vizitą Vakarų Vokietijoje, jo susibūčiulavimą su Adenaueriu, kanadiečių „Liaudies balsas“ pažymi:

Šis susitikimas buvęs pasveštas sucementavimui francūzų ir vokiečių draugystės ir aptarimui planų dėl britų įjungimo į bendros rinkos bloką ir Europos apvienijimo politiniai. Šių dviejų senių, De Gaulle ir Adenauerio, meilė, tačiau, nėra tikra.

Francijos, Vokietijos ir kitų šalių kapitalistai, spaudžiami aplinkybių, kooperacijos su JAV kapitalistais, stengiasi nuduoti gerus draugus. Tik renybėje, tai jie grumiasi už tai, kad kaip galint sėkmingiau pašalinus tarpusavęs varžybą ir sudarius vieną gą frontą prieš Tarybų Sąjungą ir jos sąjungininkes. Ir ne vien tas. Jie taip pat nori sudaryti atsparą prieš savo žmones, kurie vis labiau niurna prieš savus kapitalistus. Net pačioje Vakarų Vokietijoje žmonės pradeda kalbėti apie „rojaus“ dingimą ir juodu dienų artėjimą.

Ekonominiai sunkumai auga visame Vakarų Pasaulyje. Nebadaug padeda ir tarptautinio įsitempimo išlaikymas. Ginklavimasis pasiekė čiu kurą. Kur dėt tuos ginklus, jei jie nenalikinami mūšiuose? Tiesa, daug jų greit pasensta, pasidaro nebeuodingi, bet netrukna ilgai ir naujų pasigaminimų. O ginklai darosi vis iškaštingesni.

Mūsų pačių Kanadoje daugelyje sričių ekonomija šlubuoja, nors valdžia teikia nemažas subsidijas.

KAIP VĖJO MALŪNAS BE SPARNŲ

Čikagos sandariečių Vaidyla šitaip verkslėna savo laikrašty:

Sugadinti ką nors yra daug lengviau, negu pataisyti. Tai yra visiems žinoma tiesa, kurios patvirtinimui galime rasti tiek ir tiek pavyzdžių. Paimekime kad ir Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri sėkmingai gyvavo ir veikė per dvidešimt du metus iki bendruomeniški mechanikai nešoko jos „reformuoti“ ir taisyti. Dėka tam jų meškos patarnavimui, ALT atsidūrė tokioje padėtyje, kaip vėjo malūnas, nuo kurio tapo nuplėšti sarnai.

Vadinasi, taryba apšelminta gana gerai! O kaip dipukai apšelmino, tai nei Grigaitis, nei Vaidyla neturi progos pasinaudoti jos loviu. Neturi galimybės pasivažinėti „Lietuvos laisvinimo reikalais.“ Dabar pyksta ir Grigaitis ir Vaidyla.

O Šimutis juokiasi! Kaip gi tą tarybą dipukai apšelmino? Paskaitykime: Pereitame ALT metiniame suvažiavime, vykusiamė „baigoje“ liepos mėnesio, ultimatumo kėliu tapo primestas naujasis statutas, kuris likvidavo iki to laiko buvusią tarybą ir jos vietą paliko netvarką, kurios iki šiam laikui nebuvo galima prašalinti. O taip atsitiko dėl to, kad žmonės, kurie sunarpliojo tą statutą ir jį šturmokeliu pravedė, grasinami suardyti pačią organizaciją, apie pastarosios veiklą ir pagrindus turėjo labai mažai nuovokos, nes iki to laiko šios rūšies veikloje jie nebuvo dalyvavę.

Na, ir dabar tas „malūnas be sparnų“ stovi ir laukia, kad jį kas nors nugriautų ir pasidalintų likučiais. O gal dar bus bandoma sparnus prisegti? Bet kas iš to! Mums atrodo, kad tiek Vaidylai, tiek Grigaičiui linksmosios dieneles jau praėjo ir jos nebegrįš.

Atsiminkime, jog su gyventojų prieauglių sykiu ir darbo jėga auga. Tai jėgai būtinai reikia pastovaus darbo, bet jis sunku surasti.

TAIP, ATSLIEPIMAI BUVO GRAŽES

Vilniaus „Tiesa“ rašo:

Prieš kurį laiką pažangūs Amerikos lietuvių spaudos veikėjai per „Tiesos“ redakciją kreipėsi į Elektrėnų gyventojus, kviesdami parašyti laišką apie naująjį miestą, žmonių gyvenimą ir darbą. Elektrėnų gyventojai atsiliepė į šį kvietimą. Pažangus JAV lietuvių laikraščio „Laisvės“ puslapiuose jau išspausdinta nemaža laiškų iš Elektrėnų.

Antai, „Laisvės“ 64 numerįje beveik visas puslapis skirtas pasakojimams apie naujo miesto gyvenimą. Savo laiške VRE darbininkė Zita Zalcauskienė pasakoja, jog ji kilusi iš Dzūkijos ir gyvenusi kaimynystėje su R. Mizaros broliu. Ji daug girdėjusi apie patį rašytoją, perskaičiusi visas jo knygas. „Mūsų miestelyje linksma,—pasakoja Z. Zalcauskienė,—rašau „mūsų“ nes mes patys jį pastatėme. Čia gyvena daugiausia jaunimas. Yra kino teatras, klubas, buitinio aptarnavimo paviljonas.

Vyras dirba šalta kalviu. Dukrelė Mamutė jau pusės metų.

Daugelis elektrėniškių pasakoja apie tai, kaip galingos šiluminės elektrinės statyboje draugiškai dirba įvairių tautybių žmonės.

„Elektrinės statyboje dirba 23 tautybų atstovai—jaunimas,—rašo Z. Narbutas. Statyboje panaudojama galinga šiuolaikinė technika. Ją atsuntė kitos broliškios respublikos. Apie tai pasakoja savo laiške P. Gudeliauskas. „Laisvė“ laiškučius parašė V. Ivanauskas, J. Dargavainis ir daugelis kitų elektrinės statytojų. Pirmąjį laišką, kaip pažymi „Laisvė“, jį gavo iš J. Jurgaičio.

„Laisvės“ redakcija dėkoja visiems elektrėniškiams, parašiusiems laiškus. „Sėkmės, broliai ir seserys.“ — linki redakcijos darbuotojai. „Laisvė“ pataria savo skaitytojams susirašinėti su Elektrėnų gyventojais. „Parašykite jiems laiškučius, o kurie galės, užsakykite jiems metams „Laisvė“, lai jie skaito, lai jie žino, kad mes čia esame gyvi, kad domimės visu tuo, ką jie dirba, kad džiaugiamės jų gražiais darbais.“

Gen. M. Taylor sako: „Partizanai bus suplikti“

Pietinis Vietnamas.—Amerikietis generolas Taylor, prezidento Kenedžio pasiuntinys, sako, kad Vietnamo partizanai bus nugauti ir išnaikinti. Tai pasilekti Pietinio Vietnamo valdžiai padeda Amerikos ginkluotos jėgos. Generolas nieko nesako apie tai, kaip greitai jo misija bus užbaigta.

J. Grigaiškis

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Fabrikantai džiaugiasi automatijos dabaira

Automatija dabar fabrikantams užtikrina daug didesnius pelnus, bet darbininkams ji nesuteikia jokios gerovės.

Bankhinkų laikraštis „The Wall Street Journal“ dalinai tai pripažįsta. Jis rašo, kad šiuo metu „daugelis dirbtuvių planuoja padidinti gamybą be priemimo daugiau darbininkų.“ Mat, automatizatos dirbtuvės gali dvigubai daugiau produktų pagaminti su tais pačiais darbininkais. Todėl bedarbiais nėra vietos darbavietėse.

Minimas laikraštis taipgi pripažįsta, kad tūlos dirbtuvės dar ir mažina darbininkų skaičių. Iš darbo išmestieji, aišku, atsiduria bedarbių eilėse, nes naujų darbų sunku kur nors susirasti.

Atsiminkime, jog su gyventojų prieauglių sykiu ir darbo jėga auga. Tai jėgai būtinai reikia pastovaus darbo, bet jis sunku surasti.

Neveltui unijos dabar kovoja už 35 valandų darbo savaitę. Bet tam dar vis priešinasi Kenedžio administracija, tuomi ji padeda fabrikantams didesnius pelnus pasidaryti, o bedarbius — palieka ir toliau be jokio užsiėmimo.

Prof. Ephraim Cross prisimena Berlyną

Kai N. Y. majoras Wagneris, aplankęs Vakarų Vokietiją, taip susirūpino Berlyną, kad net paskyrė rugpiučio 11 d. kaip Berlynui prisiminti dieną, kurioje dar kartą komunistai buvo praeikti ir pasmerkti.

New Yorko miesto universiteto profesorius Ephraim Cross, pakviestas prisidėti prie Berlynui prisimimo dienos, labai teisingai per savaitraštį „National Guardian“ paaiškino, kaip jis Berlyną prisimena.

Jis Berlyną prisimena tuoj po Pirmojo pasaulinio karo, kai ten demokratinės jėgos tvirtėjo. Jis prisimena tą laiką, kai hitlerininkai Vokietiją pasigrobė ir žmones terorizavo. Prof. Cross prisimena, kaip hitlerininkai buvo bendromis demokratinėmis jėgomis karo metu sunaikinti. Tarybų Sąjunga tuo kovoje suvaidino vyriausią vaidmenį. Dabar gi jis mato, kaip Vakarų Vokietija su vakarinu Berlynu vėl patampa fašistine stovykla, iš kurios plaukia visokios provokacijos naujam karui.

Prof. Cross nurodo, jog Bundesrepublika (Vakarinė Vokietija) ir Berlynas neturi nei laisvės, nei demokratijos, kuriois naudojasi Britanija, Francūzija, Italija, Holandija, Belgija ir Skandinavų šalys. Bundesrepublikoje hitlerininkai išgalėję ir jie ten turi pilną apsaugą.

Sifilis smarkiai plečiasi visame krašte

Washingtono įvykusioje venerinės ligoms aptarti konferencijoje buvo raportuota, kad per pastaruosius ketvirtą metų visame krašte sifilis pakilo net 134%. Tai pasidarė labai pavojinga epidemija, kuriai reikėtų tuoj pastoti kelią.

Tuo klausimu paskaitą pateikė New Yorko miesto

Carnegie, Pa.

S. m. liepos 31 dieną mirė Elzbieta K. Siurmaitienė. Paliko dukterį Josephinę, sūnų Edward, ženą, marčią ir anūkus, giminų, draugų ir daug pažįstamų.

Rugpiučio 4 d. Chartiers kapinėse palaidota, — ten, kur jos vyras Kazimieras palaidotas, kuris mirė prieš 14 metų.

Velionė priklausė prie SLA 128 kuopos irėjo finansų raštininkės pareigas per 36 metus.

Lai ji būna nepamirštama. O Josephinai, Edwardui ir jų šeimoms greito susiramimo.

J. G.

Worcester, Mass.

Rugsėjo 2 dieną mirė Paulina Bakšienė (Senkevičiūtė), mūsų veikėjo Juozo Bakšio žmona. Paulina gimusi 1894 m. gruodžio 25 dieną. Į Ameriką kartu su tėvu atvažiavo 1909 m. į Newton, Upper Falls, Mass. Vėliau susipažino su Juozu ir 1922 m. rugpiučio 12 dieną laisvai apsidė. Visą laiką išgyveno Worcesteryje.

Velionė palaidota rugsėjo 5 dieną laisvai.

Paulina buvo pašarvota Petro Karaliaus šerminėje, jos karstas skendėjo daugybėje gražių gėlių nuo giminų ir draugų. Prieš išlydint iš šerminės Pranas Blažys padainavo atsisveikinimo dainelę „Einu į namus“. O Marytė Sukackienė pasakė atsisveikinimo prakalbą. Į Vilties kapus jos kūną lydėjo 63 automobiliai ir čia pat prie jos karsto paskutinį kartą atsisveikinimo gražią kalbą pasakė Marytė Sukackienė.

Paulina Bakšienė paliko didžiame liūdesyje savo gyvenimo draugą Juozą, vietinatinę dukrelę Ireną, ženą Jurgį Rutherford, 3 anūkus, kurie gyvena Waterville, N. Y. Taipgi paliko Lietuvoje seserį Marijoną ir brolių Valentą. Čia, Worcesteryje, paliko seserį Mikalną Grinkevičienę. Jos vyras mirė 10 metų atgal, tai ji visą laiką pas Bakšius gyveno.

Paulina per daugelį metų padėdavo virtuvėje prie kitų mūsų draugų veikėjų mūsų parengimuose. Mes ilgai jos pasigisime. Tik paskutiniu laiku jausdama nuovargį negalėjo darbuotis, bet vistiek ateidavo į virtuvę su draugėmis padėti.

Tegul bus lengva žemelei amžinai Paulinai išsėti Vilties kapuose. O jos artimiesiems mūsų širdingai užuojauta.

Tik neseniai mirė mūsų gera veikėja Julija Jusienė, žmona mūsų draugo veikėjo Domininko Jusiaus. Labai gaila. Nematom jos mūsų parengimuose, kur visada dirbdavo. Julija dar, rodosi, galėjo daug metų gyventi, bet gamtos toks įstatymas, laiko gyvybei niekas nepaskirs, kas užgimė, tas ir mirs. Bet mylimųjų širdys niekad neužmirš.

Tegul bus ramybė žemėje mirusiems. O jų likusiems artimiesiems mūsų visų užuojauta.

J. M. L.

Washingtonas. — Senatas priėmė įstatymą, pagal kurį kšininystė sporte bus laikoma federaliniu prasižengimu. Manoma, kad tą patį padarys ir Atstovų butas.

Žiūrint pro mano akinius

Premijuota poezijos knyga

S. m. birželio 9 d. Vilniaus Filharmonijos salėje buvo įteikta **Lenininės premija** žymiam Lietuvos poetui **Eduardui Mieželaičiui**. Tokias premijas kas metai, Lenino gimimo dieną, duoda rinkiniams žmonėms už pasižymėjimą moksle, technikoje, literatūroje ar mene. Laureatas Ed. Mieželaičis gavo minėtąją premiją už savo poezijos rinkinį „Žmogus“, kuris yra išverstas ir į rusų kalbą.

Poetas Mieželaičis, palyginti, dar jaunas 43 metų vyras, rašyti pradėjęs 1936-37 metais. Kaip poetas jis pasireiškė antrojo pasaulinio karo metu. 1943 m. išėjo pirmas jo eilėraščių rinkinys „Lyrika“, o sekamais metais poema „Benamiai“. Vėliau jis parašė nemažą poemą ir eilėraščių, kurie išleista atskirais rinkiniais lietuvių ir rusų kalbomis. Minėtini — „Atgimusi žemė“ (1951 m.), „Mano lakštingala“ (1952 m.), „Pavasario svečiai“ (1955 m.), „Broliška poema“ (1959 m.) ir kiti. Mieželaičis rašė eilėraščių ir vaikams: „Kastantas—muzikantas“ (1952 m.), „Sparnai“ (1953 m.), „Marvė pionieriu stovykloje“ (1953 m.), „Žuikis puikis“ (1960 m.) ir kitus.

Ed. Mieželaičio kilnus patosas, didelis teisingumas, stiliaus ir kalbos paprastumas bei ryškumas — patraukia skaitytojų dėmesį, jie stačiai pamilsta autorių ir jo kūrybą.

Zinomas rusų rašytojas ir poetas Konstantinas Simonovas apie Mieželaičio knygą „Žmogus“ pasakė sekamai:

„Ši nepaprasta ir nelaukta knyga pradžiugino mane lygiai taip, tur būt, kaip ir daugelį kitų žmonių, perskačiusių ją. Gera, kai perskaitęs eilėraščių knygą pajunti, kad ir žolė atrodo žalesnė, dangus — mėlynesnis, oras — tyresnis, o žmonių veidai, ir vyrų ir moterų — gražesni. Kaip tik toki jausmą patyriau, užversdamas knygą „Žmogus“.

Kitas tarvybinis poetas-rašytojas V. Tichonovas, premijos įteikimo proga, apie laureatą ir jo kūrinį pasakė dar jautriau:

„Už puikų kūrinį, už naujo žmogaus, komunistinio pasaulio žmogaus pajautimą, mes visi labai dėkojame Eduardui Mieželaičiui. Bet manau, kad jūs, draugai lietuviai, galite dar labiau džiaugtis. Skaitydami šiuos nuostabių eilėraščių originalo kalba, jūs galite pajauti, kad lietuviškas žodis gyvena savo naują gyvenimą ir kad jis taip pat žengia į priekį. Man labai gaila, kad aš negaliu jausti šio žodžio raidos...“

Amerikos dešimtosios srovės „veiksniai“ irgi savaip reagavo šios nepaprastos okazijos proga. Vienas jų, nesitverdamas pykčiu, sušuko: „Mums kumštys gnaužiasi tai girdint!“ Reikia, jie, jei tik galėtų pasiekti, Mieželaičį primušti. Jie nirsta iš pikto, kad apie autorių gražiai atsiliepia lietuviai, rusai, lenkai, latviai, ukrainiečiai, baltarusiai ir kiti. Šie kerstinčiai užmiršta, jog pagerbdami Mieželaičį jie

kartu pagerbia ir kitus lietuvių poetus bei rašytojus. Kam pavydėti žmogui už tarnautos garbės?

Ne visi skaitytojai Mieželaičio kūrinį „Žmogų“ vienodai suprato. Neapsieita ir be disonanso. Kai kas nepritarė formai, kuria poema parašyta; kiti kaltino autorių simbolizmu, formalizmu. Atsakydamas į sveikinimus (premiijos įteikimo metu), be kita ko laureatas pasakė:

„Man nieko naujo šioje knygoje beveik neteko išradinėti ir išgalvoti. Tai pats gyvenimas sutelkė visų mūsų dėmesį į patį paprasčiausią ir labiausiai dėmesio vertą objektą visomis pasaulio kalbomis, viso pasaulio žodynuose vadinamą — **žmogum**. Savo metu šį žmogų buvo kiek užgožęs vieno asmens kultas, į kurį kiek daugiau buvo kreipiamas menininkų dėmesys. Kai šis kultas nuslinko į šalį, visu savo didingumu iškilo žmogus... Kai mes sugrįžome vėl prie paprasto žmogaus ir atmerkto akim įsižiūrėjome į jį, pirmas išpušis buvo toks, tarsi būtume savotiškai jį iš naujo suradę. O naujai surasta visada be galo gražu, didinga, žavū. Ši knyga ir yra mano susižavėjimas žmogum, mano meilė žmogui. Ir kartu tai realistinis požiūris į realų žmogų. Tiesa, besizavint juo, jis išėjo kiek pabrėžtas, hiperboliškas, kaip sakoma, iš didžiosios raidės“.

Užklaustas, ar yra pasaulioje toks žmogus, kurį autorius vaizduoja savo poemoje, laureatas trumpai atsakė:

„Aš nesu futuristas. Aš realistas. Aš tikiu, kad toks žmogus jau yra. Kitaip, aš nebūčiau šios knygos parašęs... Aš šį kartą pasirinkau filosofinį žmogaus variantą. Bet filosofija nereikalauja kaip tikslas sau. Filosofiški apmąstymai reikalingi tam, kad žmogus pereitų į naują kokybę savo kasdieninėje praktinėje veikloje...“

„Tegu man bus atleista, kad iškėliau žmogų ant savotiško pjedestalo ir padariau jį lyg ryškesnį ir toliau matomą. Susidarė lyg ir savotiškas žmogaus kultas. Bet tai jau geras — paprasto žmogaus kultas. Aš už tokį kultą visa širdimi... Tai, ką aš pamėginau savo knyga, yra pradžia, savotiškas eksperimentas, į kurį menininkas, taip pat kaip ir mokslininkas, turi pilną teisę. Tai pradžia to, ką

galima būtų padaryti ateityje, jeigu leis jėgos ir sąlygos“.

Baigdamas savo kalbą, Ed. Mieželaičis kvietė visus rašytojus ir poetus bendrą darbą, nežiūrint formos ar braižo skirtumo, bile tik yra viena idėja, vienas tikslas, vienas principas:

„Kviečiu visus drauge, visų stilių, braižų ir manierų rašytojus, visų sričių menininkus, visų mūsų tautų poetus ir menininkus, — susilausime arčiau pečius — ir visi kartu į didelį, gražų kūrybinį gyvenimą!“

Šia proga norime palinkėti gerbiamam Lenininės premijos laureatui Eduardui Mieželaičiui geros sveikatos, stovios jėgos kūrybiniam darbe ir — ilgiausių metų!

Worcester, Mass.

Už ką balsuoti šį rudenį rinkimuose?

Massachusetts valstijoje į sanatoriaus vietą **tinkamas**, ant neprigulmingo (independent) tikieto, yra **Stuart H. Hughes**. Hughes yra anūkas Charles Evans Hughes, buvusio Aukščiausiojo teismo teisėjo. Jis yra profesorius istorijos Harvardo universiteto. Jis skelbia obalsį šiuose rinkimuose: **Virš visko — pasaulinė taika**. Jį masiniai remia jaunimas. Jo kandidatūra ant neprigulmingo tikieto įvarė baimę E. McCormackui ir T. Kenedžiui, nes visi pažangesni žmonės jį remia.

Hughes sako: „Aš kandidatuoju į senatorius todėl, kad nei respublikonai, nei demokratai nenori skaitytis su vyriausiu šiu laikų poreikiu, būtent, kad Amerika dėtų visas pastangas baigti ginklavimosi lenktynes ir pasiekti susitarimą dėl visuotinio nusiginklavimo su pilna inspekcija.“ Jis sako, kad Amerika niekada neturi būti pirmutinė panaudoti atominių ginklų. Jis nurodo, kad Amerika turi vesti taikos politiką. Jis reikalauja bedarbiams geresnės andraudos.

Vadinasi, mes turime pažangų kandidatą, už kurį privalome balsuoti atėjus rinkimams. **J. D.**

Washingtonas. — Išryškėjo dar viena „misterija.“ Pasirodo, kad penktas dėžes vyno, kaip dovana prez. Kenedžiui nuo Chruščiovo atvežė iš Tarybų Sąjungos sugrįždamas vidaus reikalų ministeris Stewart Udall.

Eduardas Mieželaičis

PHILADELPHIA, PA.

Rugsėjo 14 dieną LLD 10 kuopos susirinkimas buvo skaitlingas. Būtų malonu, kad kiekvienas susirinkimas būtų toks. Komisijų raportai geri, pridudanti ūpo tolimesniam darbui. Gauti keturi nauji nariai. Juos perstatė Puodis ir M-lis. Metus baigiam su 11 naujų narių. Išrinkti delegatai į LLD 6 apskrities konferenciją.

Filmų rodymas iš Tarybų Lietuvos paliktas kuopos valdybai. Paaukota po šimtą „Laisvei“ ir „Vilniai“, o „Liaudies balsui“ — \$50. Viso \$250. Pinigai bus pasiųsti su pradžia spaudos vajaus. Nusitarta turėti šeimynišką pobūvį kitą mėnesį.

Shenandoah policija rado lauke miegantį, prastai apsirėngusį ir atrodantį biedną Anthony Gatavaką (iš pavardės atrodo lietuvis). Policija manė, kad jis apskrovęs svaigalais. Nuvežus į policijos stotį ir padarius kratą, rado pas jį \$13,260.88 pinigų. Į užklausimą, kur jisai gavo pinigų ir kodėl nešioja su savimi, nedėdamas į banką, atsakė, kad namie pinigų palikti nėra saugu, o „į banką nededu ir niekas negali manyti, matydamas mane suvargusį, kad aš turiu pinigų.“

Gatavakas buvo kasyklų ir General Motors kompanijų darbininkas, 1958 metais pasitraukė į senatvės pensiją, gyvendamas skurdžiai. Policija išklausišius jį paleido su sąlyga, kad pinigų padės į banką.

Rotušės tyrinėjimo skandalas laikinai pasibaigė. Prokuroras White ir jo darbininkai paleisti. Prasikietiję teisėjai, penki prieš du, patvarkė, kad miesto Tarybos tarimas skirti \$12,000 tyrinėjimui — nelegalus. Dirbusieji tris savaites sako, kad jie eis į teismą, reikalaudami apmokėti už dirbtąjį laiką.

265,000 vaikų užsiregistravo viešose mokyklose Philadelphiaje. Penkiolika tūkstančių daugiau negu pereinamais metais. Keli tūkstančiai užsiregistravo į privačias mokyklas, o 262,000 Philadelphiaje ir Bucks County — į katalikų mokyklas. Vadinasi, viešose mokyklose vien Philadelphiaje yra daugiau negu katalikų mokyklose Philadelphiaje ir Bucks County.

„Laisvės“ skaitytojai, gaukite po vieną naują skaitytoją. Spalių mėnuo — darbo pradžia. Žinanti, kuriems būtų galima užrašyti, praneškite bile LLD 10 kuopos nariui, ir jisai pribus.

Bucks County už palaikymą taikos ir sunaikinimą branduolinių ginklų komitetas rugsėjo 8 d. suruošė fėrus, dalyvavo virš penkių tūkstančių žmonių. Young Americans for Freedom bandė sukelti suirutę išardymu saskrydžio, bet nepavyko.

Fėrų pirmininkė Marion Dockharn korespondentams pasakė: „Esame laimingi, kad nereikėjo šaukti policijos.“

Kalbėtojų sąrašas matėsi įvairių įsitikinimų žmonių. Spauda stebisi, kad toks skaičius žmonių dalyvavo. Fėrų pirmininkė pasakė

spaudos korespondentams, kad mūsų tikslas kovoti už pasaulinę taiką ir sunaikinimą branduolinių ginklų, neatsižvelgiant, kas kokiai partijai priklauso ar kokių įsitikinimų yra. Hills apylinkės gyventojai pirmą kartą matė tokį skaitlingą saskrydį

Yale & Towne kompanijos pasibaigusio 22 sašičių streiko reikalai nebaigti. Lokalas 1717 kovoja už narių teises. Išlyginimui nesutikimų pirmininkas Pennsylvanijos universiteto profesorius Gaylord P. Harwell, apriboja kompanijai laiką sumokėti pilną atlyginimą. Trys dešimtys keturi streiklaužiai dirba neatleisti. Dalis streikierių turi dirbti kitus darbus su mažesniu atlyginimu, keli nepriimti atgal. Ką kompanija darys — sumokės netekusiems darbų užmokestį, ar paleis streiklauius, grąžindama darbus pirmiau dirbusiems, ateitis parodys.

Valstijos Council of Education užgėrė statymą televizijos stoties mokslinei programai Harrisburge. Lėšas turėtų paskirti valstija. Burlington, N. J., prie Bristol, Pa., pasiryžo statyti televizijos stotį, ir jeigu ji bus pastatyta, tai Philadelphiaje ir apylinkėse bus penkios televizijos stotys.

Nuo gruodžio 2 iki 9 d. trys šimtai Philadelphiajos klinikų duos veltui Sabin Oran Vaccine nuo Polio ligos. Taip praneša Philadelphiajos Apskrities medikų susivienijimas. Bus einama namas nuo namo, raginant gyventojus eiti į klinikas. Tikimasi, kad du milijonai philadelphiečių atsilieps. **Piliėtis**

Baltimore, Md.

Sparros Point Bethlehem Steel Fabriko darbininkai nepasitenkinę, skundžiasi. Atėjo pas mane vienas vyrukas ir sako: Ką reikia daryti, kompanija taip dikiškai spaudžia prie darbo, kad sunku ir atsiliepti. Privertė nešioti kietas kepurės, ant kepurės užrašytas vardas ir pavardė ir numeris. Priviso daug šnipų. Jei tik biskį, tai skundžia bosams. O unija nieko nedaro. Šapa turi komitetą, bet bosai paperka, duodami geresnį darbą. Jis sakė mesias uniją. Aš jiems patariau unijos nemesti, bet eiti į mitingus ir išrinkti geresnį komitetą. Nenustokite kovoję už savo teises. Mes senukai tik galime patarti. Mes, ant pensijos.

Vyrukas prašė, kad atečiau į mitingą. Prašymą priėmiau. Lokalas 2609 turi apie 9,000 narių, na, o mitingą tepasirodė apie 150. Na, sakau, lietuvi draugai, tai kur yra kiti darbininkai? Sakau, reikia visiems kovoti sykiu. Taves vieno niekas neklauso. Šapos komitetas išdavė raportą ir viskas baigta. Sakau, o kodėl tu nieko susirinkime nesakei? Aš atsakiau, kad aš nebedirbu, nieko apie darbą šapoje negaliu sakyti.

Labai negerai, kad darbininkai nelanko unijos susirinkimų ir nesirūpina savo reikalais. Niekas kitas iš lauko pusės reikalu nepataisys.

Jonas

Yucaipa, California

Mirė Jonas Šilinis

Apie 90 mylių į šiaurę nuo Yucaipos randasi gražus miestelis Monrovia, kuriame gyvena mūsų apylinkės draugas su savo šeima, Jonas Šilinis. Jonas užbaigė gyvenimo dienas rugsėjo 8 d., 1962 m. Kadangi visa jo šeima buvo gerai žinoma net iš Clevelando, O., ir būvom draugai, todėl buvom pakviesti dalyvauti velionės laidotuvsė. Apart mūsų dalyvavo ir pora artimų draugų iš Yucaipos, ir ten nuvykę palydėjome į kapines velionį Šilinį.

Jonas mirdamas paliko savo mylimą žmoną Della, podukrą Viktoriją ir dukrą Ruth; abi yra išteikėjos, tai paliko du žentus Lenk Hunt ir Earl Sherman ir jų šeimą.

Velionis atvyko jaunas būdamas, bemokslis, į Cleveland, Od., ir ten sukūrė šeimą. Pralaido ten didžiąją dalį savo gyvenimo. Dirbo įvairius sunkius darbus. Laikas nuo laiko bandė įsigyti pramonėlę, bet nelabai sekėsi.

Jonas Šilinis gimęs Lietuvoje 1888 m. Mirė sulaukęs 74 metų amžiaus. Atvykus jo žentui į Kaliforniją, o Clevelande jam nebuvo darbas užtikrintas dėl blogėjančios sveikatos — Fisher Body, tad nutarė apsigyventi Kalifornijoje. Pirmiau gyveno Los Angeles, vėliau persikėlė gyventi pas žentą Monrovia, Calif. Ten pagyvenęs keletą metų, užbaigė gyvenimo dienas. Palaidotas rugsėjo 11 d. Live-Oak Memorial kapinėse, Monrovia, Calif.

Velionis buvo laisvų minčių žmogus, buvo kovingas unijoje, ir būdamas Clevelande buvo LLD narys ir skaitė pažangią spaudą. Persikėlę gyventi į Kaliforniją ir pastoviai neapsigyvenę vietoj, pasitraukė iš organizacijų ir paliovė skaityti „Vilnį.“

Koplyčioje ir kapinėse buvo viskas atlikta be religinių apeigų. Ant greitųjų negavo kalbėtojo, tai buvo pakviestas presbiterionų kunigas, kuris paskaitė iš biblijos maldelę ir pasakė apie Jono Šilinio gyvenimą. Karštą puoselį gyvų gėlių vainikai. Į kapines palydėjo skaitlingas būrys palydovų.

Žinau, kad Šiliniai gyvenami Clevelande turėjo daug draugų, todėl jeigu kas norėtų siųsti užuojautos laiškelius, ar sužinoti daugiau informacijų, rašykite Mrs. Della Šilinis, 803 W. Walnut St., Monrovia, Calif.

Šiuomi reiškiami gilią užuojautą d. Šilinienei, jo šeimoms ir visiems giminėms ir draugams, o velionį Joną ilgai atsiminsim, nes jis buvo nuoširdus draugas.

Serga Elzb. Slesariūnienė

Važiuojant pro Los Angeles, sutarėm sustoti aplankyti mūsų gerą draugą Elzbietą Slesariūnienę. Ji sunkiai serga ir randasi University of California, Los Angeles milžiniškoje ligoninėje, kambario 439. Iš visko matėsi, kad ji serga kritiškai, net draudžiama ilgai su ja kalbėti. Ji dar ilgokai turės pabūti ligoninėje po daktaro priežiūrą.

Atvykus iš toliau, ne visai lengva surasti tą ligoninę apylinkė, todėl čia paduosiu

šiek tiek nurodymų. Važiuojant Wilshire Blvd. ir pravažiuavus Beverly Hills priemiestį reikia sukti į Easwood Blvd., eiti į namą, kaip sako, dėl mokinių įstai-

Mes visi lankytojai linkime gerai draugei greitai susveikti. Jos namų adresas: 1211 N. Beachwood Dr., L. A.

Kiti ligoniai

Jokūbas Aidukas, 32364 Kentucky St., jau randasi namie, bet dar po daktaro priežiūra. Tai linksma girdėti, kad gerai sveiksta.

Kastancija Budvidienė irgi, rodos, eina gėryn. Ji randasi sanatorijoje, 2nd St.

Jonas ir Marytė Rades lankėsi Oakland ir San Francisco ir jau grįžo į Yucaipa. Tik Marytė nelinksmas, kad jos sūnus Albertas Sobel sunkiai serga Oaklando ligoninėje. Artimoj ateityje reikės daryti operaciją. Gaila jauno žmogaus, kad liga kankina.

Alvinas

Bridgeport, Conn.

Pasilgus draugų

Nors jau virš dviejų mėnesių išgyvenome šiame šiame mieste ir jau gerokai apsipažinome su juo, bet vis negalime užmiršti tiek daug metų išgyvento Waterbury, o ypatingai gerų draugų, su kuriais per 45 metus teko kasdien suėti darbe, gatvėje, komisijose, susirinkimuose, parengimuose. Atrodo, kad dar keletas mėnesių reikės palaukti iki tie vaizdai bus pamiršti. Rugsėjo 13 d. nuvykome aplankyti draugus. Išėjus iš geležinkelio stoties susitikome vieną gerą draugą, ilgąmetę „Laisvės“ skaitytoją Petruskienę su dukteria, kurios mudu nuvežė į Lietuvą kapines. Aplankėme sūnaus kapą ir kitų draugų kapus. Kapinių darbininkus radome prirėngiant vietą laidojimui Kazio Laskevičiaus, kuris mirė rugsėjo 12 d. Taipgi buvo „Laisvės“ skaitytojas. Jo šeimai reikiu užuojautą.

Draugei Petruskieniui ir jos šeimai taipgi reikiu gilią užuojautą, nes ji prieš porą savaitių palaidojo savo brolių Juozą Gelgotą. Buvo progresyvių pažiūrų žmogus.

Labai ačiū draugės Petruskienės dukrai už pavėžinimą ir draugams Jankevičiams už nakvynę ir nuvežimą į miestą ir už vaišes. Taipgi draugui V. Jokuboniui už nuvežimą į šermėnį ir pas daktarą Stanislovaitį, ir kitiems draugams, su kuriais per tą porą dienų teko susitikti.

J. Strižauskas

AMERIKIEČIAI IŠVYKSTA

Vientiane, Laosas. — Pagal padarytą sutartį dėl Laos nepriklausomybės 800 amerikiečių karių ir karininkų apleidžia šalį, grįžta namo.

Tokyo. — Į Kiniją išvyko Liberalų - Demokratų partijos lyderis Keno Matsumura. Jo misija esanti praplėsti Japonijos prekybą su Kinija. Kaip žinia, Japonijoje reiškiasi nedarbas. Valdovai susirūpinę.

Igyti patyrimai Tarybų Lietuvoje niekada nebus užmiršti!

(Tąsa)

Oras buvo vėsus, tai mažai kas iš mūsų turistų maudėsi, bet žmonių buvo labai daug ir jie gražiai, baltame smėlyje voliojosi: daugelis maudėsi. Tai labai gražios maudynės, ir žmonės iš toli atvažiuoja maudyti, linksmai laiką praleisti ir sustiprinti sveikatą. Sveikatos atžvilgiu Palanga yra labai garsi vieta, ir stebėtina, kad gražus kurortas. O kai kurie iš mūsų grupės vaikščiojome ant gražiojo tilto, kuris įeina toli, toli į Baltijos jūrą. Ten bevaikščiojant sutikome rašytoją Venclovą. Tai buvo labai malonus susitikimas ir pasilieka ilgai atmintinai.

Cia stebėtina, kad gražus vaizdas: žiūrint į Baltijos jūrą, iš labai toli matosi dideli vandens kalnai, tai bangos, artėjantios ir krintančios, o jų ošimo garsai nutiekia kažin kaip nepaprastai malonų jausmą. Deja, neilgai teko žavėtis gimosios jūros ošimu. Artėjant vakarui ruošiamės vykti atgal į Klaipėdą. Nors didžiai gaila buvo palikti Baltijos jūrą, jos žavėjantį pajūrį, gražiąją Palangą ir draugus palangiečius, grįžome į viešbutį pilną širdį prisivertę maloniai stebina mūsų gražiosios Palangos, gamtos sukurtą vaizdą!

Grįžtame Atgal į Vilnių

Sekančią dieną, tuojau po skanių pusryčių, paliekame Lietuvos pramonės miestą, gražiąją Klaipėdą, ir grįžtame atgal į Vilnių. Pakeleje pravažiavome didžiausią Lietuvos slėnį, kur vasaros metu iškrinta daug lietaus, upę Jūrą. Pravažiavome miškus, plačius laukus, rutolinius žilvicius, lyg jie būtų apkarpyti. Jie auga žemaitijoje, tai yra Žemaitijos širdyje. Tas viskas traukia ir save jautrią mano širdį ir pripildo ją džiaugsmo ir malonaus pasitenkinimo jausmu. Bet dar daugiau džiaugsmo jauti, kai matai laukuose tik mašinomis dirbančius laisvus žmones, — dirbančius dėl savęs. Matai ir žinai, kad jiems mokslas yra pasiekiamas, kad ligoje gydymas nemokamai gaunamas, kad darbas užtikrintas.

Paskendusi tokiose mintyse nei nepastebėjau, kad mes jau Kaune. Kaune sustojome, pavalgėme pietų, truputį pasilsėjome ir vėl į autobusą ir riedame tolyn.

Sėdžiu ir pro autobuso langą stebiu gimtojo krašto maloniai jaudinančius vaizdus, nes žinau, kad už poros dienų turėsiu palikti savo mylimą gimtąjį kraštą, o dar vis norisi sugriebti ir išsivežti kuo daugiau sia jos giliai jaudinančių malonumų, grožybių.

Važiuojant ties Žiežmariais buvo matyti statoma nauja šiluminė elektrinė, didelio galingumo — didelės spėkos. Ja naudosis ir Vilnius. Statomi ten ir gyvenamieji namai. Žiežmarių tarybinis ūkis su žavėjančiais gražiais laukais. Didelis valstybinis sodas su gausybe vaisinių medžių. Tai gėlių sėklų ūkis. Čia

apylinkės neapsakomai gražios, žavingos, negali atsi-grožėti jomis.

Plentas geras. Autobusas rieda smarkiai. Prabėgome didelį popierio fabriką su naujais, gražiais darbininkų gyvenamaisiais namais. Bestebinti gimosios tėvynės grožybes, nei nepajutau, kad mes jau Vilniuje. Ir vėl apsistojame Vilniaus viešbutyje.

Važiuoju aplankyti savo sesytę ir gimines

Rugpjūčio 5-os dienos rytą atsikėliau anksti, susikroviau į čemodaną visas dovanėles ir sau reikalingus dalykėlius, ir bėgu žemyn valgyti pusryčių. Labiausiai rūpėjo, kad kuo greičiausiai vykti pas gimines. Vakar vakariene valgant mūsų vadas mums sakė, kad mes šį rytą tuojau po pusryčių būtume pasirušę važiuoti pas gimines. Mūsų buvome šeši, kurie nekantriai laukiame pranešimo, kada važiuosime. Pusryčiai buvo devintą valandą. O mūsų vadovų nė vieno nėra. Laukiame.

Na, tik apie 1-mą valandą po pietų Jonas įbėga į viešbutį uždusęs, prakaitas bėga per veidą. Išsiėmęs nosinę šluostosi. Mes visi tuojau jį apstojame, vieni rusčiai barti, kiti mandagiai klausia, kame dalykas, ar mes važiuosime, ar nevažiuosime?

Siek tiek jis mus apmaldęs, sako, kad mes visi važiuosime.

Aiškina mums: "Aš visą rytą bėgiojau po miestą ir ieškojau vežikų, palydovų ir mašinų. Niekas šeštadienį ir sekmadienį nenori dirbti."

Mums besikalbant įėjo du jauni vaikinai. Tuojau Jonas Repšienei, Grigaliūnienėi ir Kalvaitienei pristatė tuos vaikinukus, sakdamas: "Štai šie jaunuoliai jus veš visas tris, o kiti ateis dėl kitų." Tuojau jos skubiai ruošiasi kelionei. O tą minutę pasilikau aš viena. Stoviu, tyliu ir žiūriu į duris, kada kas kitas ateis mane paimti. Ir tą pačią minutę įėjo vyras. Tuojau Jonas man jį pristatė, sakdamas: "Būkite pažįstami, jis bus jūsų palydovas." Man akys prašvito, sunkios mintys išsisklaidė ir pradėjau kalbėti su juo. Jis paklausė, "kur aš važiuoju". Atsakiau, kad į Adomavos kaimą, ten mano sesytė ir giminės gyvena. Tada jis man aiškina, kad mes kitaip negalime važiuoti, kaip tik skristi į Panevėžį, o ten gavę mašiną nuvažiuosime į Adomavos kolūkį ir Adomavos kaimą, kur mano sesytė gyvena.

Bet paaiškėjo, kad lėktuvas į Panevėžį išskrido tik rytą. Jis nuėjo savo keliu, o aš į viešbutį.

Viešbutyje iš mano grupės nebuvo nei vieno turistų. Man pasidarė taip liūdna, kad šiandien negaliu vykti pas gimines. Žinau, jie laukia manęs, nes žino, kad aš kaip šiandien būsiu pas juos. Kad sumažinti širdies skausmą ir prailginti liūdnas mintis, nuėjau į kambarį ir iš naujo peržiūrėjau, pertikrinau če-

modaną bei dovanėles, bet ir tas mažai gelbėjo.

Sekmadienį, rugpjūtį. 6-os dienos rytą atsikėliau daug anksčiau, negu reikėjo.

Rytas buvo miglotas. Linojo. Mes sėdome į autobusą ir vykome į Vilniaus aerouostą. Neilgai trukus sulipome į lėktuvą. Lėktuvas nedidelis, vos tik 13 keleivių. Na, jau ir skrendame. Iškilome aukštai, aukštai, viršum debesų. Žiūriu pro lėktuvo langą, ant žemės nieko negalima matyti. Skaisčios saulutės irgi nematyti. Ji negali trukdyti mums savo auksinį veidą iš po storų debesų ir tirštos miglos. Po pusės valandos skridimo matyti aukštų medžių viršūnės ir bažnyčių bokštai bei aukštų pastatų stogai. Palydovas sako: "Tuojau būsime Panevėžyje." Dar už kelių minučių lėktuvas nusileido Panevėžio aerouoste. Sėdome į autobusą ir važiuojame į miestą. Ten gavę mašiną riedame link Adomavos kaimo.

Laukai visur lygūs. Žaliuoja žirniai, pupos, žydi bulvės, matyt geltonuoja rugiai ir kviečiai. Kelias geras, o vairuotojas dar geresnis. Mašiną taip lengvai valdo, kas dar maloniai kelione. Įvažiuojame į Adomavos kolūčio laukus. Čia kelias šlapias ir žvyruotas. Nesustoja linojė. Stai ir nurodyta vieta, mano sesutės namai. Nespėjau iš mašinos išlipti, švogetis jau siekia sveikinti mane.

Išėjo ir mano brangioji sesytė Ksavera, braukdama ašaras nuo veido. Veidelis truputį susiraukšlėjęs, rodo sunkių įvykių pergyventus momentus, bet apskritas, gražus, truputį parudavęs, skaisčios saulutės nubučiuotas. Gražiai pasipuošusi. Suknelė nebenauja — panešiota, bet graži.

Kai aš jau apkabinau bučiuoti, ji drūčiai prisipaudė prie manęs ir graudžiai pradėjo verksti, sakydama: "Mes visi vakar laukėme tavęs ir nesulaukėme, manėme, kad nebeatvažiuosi." Aš stengiausi laikytis, bet negalėjau, pradėjau verksti, bet greitai bandžiau nustoti. Paėmiau ją už pečių ir sakau: "Brangioji, gana verksti, aš jau čia. Mes ir taip daug prisivėkėme per tuos ilgus keturiasdešimtis devynis metus prisimindamos vieną kitą, o dabar būkime linksnios, laimingai susitikusios." Ji nusiramino ir jos veide pasirodė giliai iš širdies maloni šypsa. Mano palydovas stovi ir stebi mus abi, bet nieko nesako.

Suėjome į vidų. Didelis stalas apkrautas visokiais valgiais. Prašo sėstis. Pripylė po stiklą alaus ir sako: "Ką tik paruošiau stiklą ir laukiu daugiau svečių. Visi giminės žadėjo susirinkti. Jie tuojau bus čia."

Dirstelėjau į langą, pamatiau tris mergaites jau visai prie durų. Sakau jai: "Ksavera, trys mergaitės ateina!" Ji atsako: "Tai mūsų mirusios sesytės Agotytės dukterys: Danguolė, Janina ir Elenutė. Stakelytės."

(Bus daugiau)

Iš Amerikos lietuvių viešnagės Lietuvoje

Nuotraukoje: šis vaikų lopšelis priklauso Kauno "Drobės" fabriko dirbantiems. Grupė pažangių Amerikos lietuvių, viešėjusių tėvų žemėje, akivaizdžiai įsitikino, kaip Tarybų Lietuvoje rūpinamasi jauna karta.

Nuotraukoje: buvęs partizanų būrio vadas Teofilus Mončas pasakoja Amerikos lietuviams ir studentams apie partizanų žygdarbius.

Tarybų Lietuvoje viešintys Amerikos lietuviai susipažino su Kauno miesto pramonės įmonėmis.

Nuotraukoje: tokiuose erdviuose cechuose įsikūrė P. Ziberto vardo pliušo-šilko kombinatas.

Nuotraukoje: Amerikos lietuvė Julija Marazienė kalbasi su Druskininkų vaikų sanatorijos "Saulutė" auklėtiniais.

Nuotraukoje: Ksaveros Kariosienės garbei skirtas priėmimas Lietuvos TSR Rašytojų sąjungoje.

Nuotraukoje: Amerikos lietuviai prie balneopurvo gydyklos Druskininkuose.

Nuotraukoje: JAV lietuviai Pirėnų prie vokiškųjų fašistų išžudytų žmonių kapų.

Kauno P. Ziberto vardo pliušo-šilko kombinate įrengta puiki darbininkų valgykla.

Nuotraukoje: grupė pažangių Amerikos lietuvių (pirame plane) kombinato valgykloje.

Grupė pažangių Amerikos lietuvių susipažino su Kauno miesto pramonės įmonėmis.

Nuotraukoje: daug klausimų "Koton" trikotažo fabriko vyr. inžinieriui pateikė K. Abekienė-Rimkienė.

Nuotraukoje: Pirėnų muziejaus direktorius respublikos nusipelnęs mokytojas Kazimieras Astaška pasakoja Amerikos lietuviams apie fašistų padarytas piktadarybes.

ST. PETERSBURG, FLA.

Blogos naujienos iš mūsų miesto

Kaip jau yra visiem žinoma iš laikraščių ir televizijos, kad St. Petersburgas ir apylinkėje siaučia biuri epidemija, tai yra miegamoji liga ir gydytojai tvirtina, kad tą ligą perduoda žmonėms tie nelabieji uodai. Sako, pirmą jį įkanda paukščius ir vėliau žmogų. Tokiu būdu žmogus ir suseraga taja liga.

Iki šiol miesto valdžia ir sveikatos departamentas nekrepė per daug dėmesio, bet dabar jau pradeda rimtai susirūpinti ir apskelbė tikrą kovą su uodais ir paukščiais. Pradėjo gaudyti iš parkų karvelius ir iš ežerų antis ir deportuoja už miesto ir tam prirengtą jiems vietą, ten bus laikomi priedanga, kad uodai prie jų neprieitų, o kuomet epidemija praeis, kurie rasis sveiki, tie bus paleisti į laisvę, bet dauguma bus sunaikinti.

Taipgi ir su uodais yra vedama didelė kova, net iš oro su lėktuvais juos naikina.

Gaunu daug laišku iš žiemų draugų, kurie yra susirūpinę apie čia gyvenančius lietuvius. Klausia, ar daug gyventojų yra čia susirgę. Iš lietuvių nei vieno susirgusio ar mirusio. Bet abelnai spauda praneša, kad yra 180 susirgusių ir 14 mirusių. Bet per paskutines porą dienų jau nebuvo naujų susirgimų. Tai, gerbiamieji draugai ir draugės, aciu už jūsų rūpestį. Čia visi lietuviai esam sveiki ir gražiai darbuojamės.

Graži "Vilniai" parama

Rugsėjo 2 dieną LLD 45 k.p. turėjo savo susirinkimą, kuriame dalyvavo skaitlingas būrelis draugų. Buvo skaitytas atsisakymas nuo dienraščio "Vilnės", prašantis padėti jiems įsigyti naują linotypą. Nutarta paskirti \$300 tam reikalui. Tai jau šiais metais visą tūkstantinę "Vilnį" iš mūsų gavo. Ar randasi kitur tokia LLD kuopa, kuri galėtų taip gausiai paremti mūsų spaudą?

Siame susirinkime nekurie draugai protestavo, kad mūsų kuopa per daug remia "Vilnį", o mažiau "Laisvę". Po diskusijos palikta taip: kai "Laisvei" reiks paramos ir kai ji atsisauks pas mus, tai ir jai bus pagal mūsų išgalę paaukota. Mūsų iždas dar netuščias. O juk dabar jau ateina žiema, tai pas mus bus darbiymetis, nors ir dabar beveik kas savaitę mes turime parengimus ir gražios

publikos atsilanko, ir geras pasekmės turim.

Taipgi nutarta kreiptis pas J. Grybą, kad jis atvažių ir parodytų mums naujų filmų iš Lietuvos.

Apie ligonius

Vėl teko man aplankyti su drauge Tashaliene V. Simmans, buvusią Jokimienę iš Hartford, Conn. Dabar ji gyvena Tampa, Fla. Toji draugė labai sunkiai serga ir jau virš metai laikoma kai iš lovos nesikelia. Labai būtų gerai, kad tą draugę suramintumėt nors su laiškelio, jei asmeniškai negalima. Jos adresas: 3709 Darwin Ave., Tampa, Fla.

Taipgi jau seniai negalioja ir mūsų labai gera draugė Keliene. Ji turėjo širdies ataką. Buvo ligoninėje, o dabar namie, bet dar vis nėra gana stipri ir parengimuose mes jos labai pasigendame.

Linkime ligonėms greit sustiprėti.

Dar vieno asmens labai pasigendame, tai Bruno Varsiaus, kuris išsiskyrė iš gyvųjų tarpo nuo širdies smūgio. Jis buvo mūsų parengimuose muzikantas ir labai geras žmogus. Nors jis nebuvo mūsų kuopos narys, bet jis visuomet rėmė mus ir su visais gražiai sugyveno.

Natalie

Binghamton, N. Y.

Ruoškimės svarbiam spaudos darbiui

Nepastebimai greitai prabėgo gražioji vasarėlė, sykiu su ja pasibaigė ir atostogų laikas. Grįžtame vėl į namus, į svetaines, į rudėnį bei žieminio sezono veiklą. Draugai ir draugės kalbasi, daro planus, svarsto, kaip ir ką pradėti, o eilė svarbių darbų stovi prieš mus — ne prieš kelis draugus, bet prieš visus pažangiečius.

Dabar vienas iš svarbiausių darbų yra "Laisvės" ir "Vilnės" vajus gavimui naujų skaitytojų ir atnaujinimui senų prenumeratų, o ir, žinoma, prisidėti su finansine parama pagal išgalę. Kaip "Vilniai" taip ir "Laisvei" yra labai svarbu plačiai prasiskleisti ir pasiekti tuos mūsų brolius ir sesutes, kurie dar neskaito jų. Tą galime padaryti tik su draugų ir draugių nuosirdžiu darbu, kurie aktyviai ir ryžtingai darbuosimės dėl savo pažangiosios spaudos. Nėra gyvenime svarbesnio ir malonesnio dalyko, kaip darbuotis pažangiosios visuomenės darbuose.

Prašome vietos "Laisvės" ir "Vilnės" skaitytojus prie artimiausios progos panaujinti savo prenumeratas ir kiek galint paremti laikraščius finansiniais. Vienas iš geriausių ir svarbiausių reikalų — kurie turime Lietuvoje giminių, draugų bei pažįstamų, užrašyti jiems "Vilnį" arba "Laisvę." Tai būtų jiems brangiausia dovana! Neturintieji giminių bei pažįstamų galite užrašyti laikraščius kolūkiams. Kolūkiečiai turi knygynus, skaityklas, kultūros namus, ir jeigu tas vietas aplankytų mūsų, amerikiečių, pažangioji spauda — "Laisvė" ir "Vilnis" Lietuvos žmonės būtų didžiai dėkingi tiems, kurie užprenumeruotų jiems laikraštį. Lietuvos žmonės labai atidžiai stebi amerikiečių pažangiąją veiklą ir su dideliu susidomėjimu skaito mūsų spaudą. Tad, kurie įsigaile, užsakykite jiems "Laisvę" arba "Vilnį." Tuo atlikste didelį, garbingą kultūrinį darbą.

LLD 20 kuopos Moterų skyriaus nuolatinė "Laisvės" ir "Vilnės" agentė Marytė Kazlauskienė jau yra pilnai pasiruošusi tam svarbiam darbiui, o Marytė Kulbienė ir šių žodžių rašytoja irgi esame pasiruošusios pagelbėti jai, kiek tik bus galima. Visais spaudos reikalais — prenumeratomis ir finansine parama — prašome kreiptis pas čia suminėtą draugę, o mes tikrai, su širdingumu priimsime jūsų kreipimąsi ir pagelbėsime tame reikale. Bandykime visi energingai pasidaruoti ir finansiniai paremti šį "Laisvės" ir "Vilnės" vajų.

Onytė Wellus

Cleveland, Ohio

Spaudos banketo pasėkmės

Šio pobūvio rengėjai nesigaili dėl pastangų jo susirinkimui, nes pasėkmės buvo kur kas geresnės negu iš anksto buvo numatyta. O tai dalinai dėka draugų ir draugių sušunetos dovanoms, kurių iš tiesų buvo gana vertingų. Tik už jas surinkta virš \$50.

Dovanas sumėš: S. Saldauskai, P. Williamai, E. Gabriūnienė, V. Pacevičienė, A. Jurkai, J. Eitūčiai, J. Palton, J. Bekeniai, J. Stripeika, R. Andrews, P. Dagis, M. Lubek, O. Yakimčik, J. Bagdonas, B. Rauba ir dar, rodos, kai kas atnešė, bet man nepridavė, tai ir likosi neužrašyta.

Meno choras, J. Krasnicko vadovybėje, davė gražų ir ilgoką meninę programą. Kadangi šį kartą, kaip jau buvo spaudoje minėta, choristai ne tik nebuvo tinkamai priimti ir pavaišinti, bet ir už pietus pilną kainą užsimokėjo kaip geri spaudos rėmėjai, todėl visiems choristams vaišės įvyks kiek vėliau. Programos vedėjas J. Z. formaliai užkvietė visus choristus atsilankyti į klubo svetainę spalio 13 d., 6 val. vakare. Tuomet už jų patarnavimus jie bus tinkamai priimti ir pavaišinti. Be to, tą dieną dar bus kas tokio nepaprasto, kas tik atsilankius vietoj paaiškės.

Visas spaudai sukeltas pelnas rengėjų padalytas seka: "Laisvei" ir "Vilniai" po \$50, "Liaudies balsui" \$27.11.

J. Žebrys

DETROIT, MICH.

Auksinės vestuvės

Rugsėjo 8 dieną Onytė ir Antanas Žilinskai minėjo savo 50 metų šeimyniško gyvenimo jubiliejų. Tai jų dukrelė ir žentas, sukvietę gimines ir draugus į Draugių svetainę, kad atžymėtų jų tėvėlių auksines vestuves. Buvo viskas gražiai prirengta. Stalai papuosti gyvomis gėlėmis ir visokio maisto prigiminta.

Draugai susirinkę palinkėjo jubiliatams daug meilės linksmų ir laimingai gyventi. Draugai Žilinskai yra darbininkų organizacijų nariai ir pažangių laikraščių skaitytojai. Tai ir nepamiršo laikraščių, pasiskyrė "Laisvei" ir "Vilniai" po \$10.

Draugai Žilinskai taria aciu visiems draugams ir draugėms už jų atsilankymą ir suteiktas dovanas.

Visi atsilankę palinkėjo jubiliatams dar daug metų gyventi sveikiems. Taipgi ir aš linkiu jiems daug laimingų metų.

Vienas iš dalyvių

Bethlehem, Pa.

Abu du "jaunavedžiai" Katiniai ir jų sūnūs Jonas ir Viktoras dėkoja "Laisvei" už gražų iškyklų aprašymą rugsėjo 14 d. 1962 m.

Taipgi dėkoja visiems prieteliams už atsilankymą ir širdingus linkėjimus, kad sulauktų sveiki, kaip ligi šiol, gilios senatvės.

Labai retai pasitaiko tokia graži dienele ir visų solidarumas. Galėjo būt visi patenkinti geromis vaišėmis. Mačiau, linksmas "jaunavedis" Jonas Katinis apdalino po bakaną Krickų duonos mūsų mielos skrantiečius Valiukus, Palinovskius ir Stanislovą Kuržinską, Mahanoy City, Pa. O tos moterėlės linksmos kaip gegutės, gal būt jos visos progresyvės.

Tarpe tokio svetelio pasijauti dešimčia metų jaunesniu. Gal mūsų ir ne visų kelias rožėmis klotas. Linkime ir visiems tokių malonių iškyklų!

Dar priminsiu, kad spalio 1 dieną prasideda "Laisvės" vajus. Kurių prenumeratos užsibaigė, atsinaujinkite ir naujus prietelius pakalbinkit. Kiek katrie galime aukokime mūsų laikraščio iškaščiams.

Su jokių kalavijų taip toli nenudursi, kaip su literatūra!

F. P. Zavis

Ką planuojate rengti šį rudėnį? Laisvės spauduvė pildys ir gražiai padarys spaudos darbus jūsų parengimams.

Worcester, Mass.

Rugsėjo 14 d. įvyko L. S. ir D. draugijos mėnesinis susirinkimas. Valdība ir įvairios biznio komisijos davė raportus iš pereito mėnesio veiklos. Iš raportų pasirodė, kad draugijos biznis pagerėjo. Žinoma, biznio pagerėjimas daugiau priklauso ne nuo vieno asmens, bet nuo bendro pastatymo ir bendro veikimo.

L. S. ir D. draugijos Moterų komitetas taip pat rūpestingai veikia. LSD draugija nuosirdžiai dėkoja visiems ir visoms, kas tik prisideda su gerais darbais. Taip pat dėkoja ir mūsų geriems simpatikams už nepatįgėjamą ateitį į mūsų parengimus.

Liūdna sukaktis ir mirtis

Rugs. 2 d. Olympia parke įvyko 35 metų sukaktis nuo Lietuvos Sūnų draugijos su Lietuvos Dukterų draugija susivienijimo.

Diena buvo graži, žmonių prisirinko daug. Kai atvažiavau, tai jau buvo 1 valanda, o stalai jau buvo pilnai apstėti svečiais. Visi linksmai kalbėjosi, skanūs pietus valgydami. Kiti gi vaikščiojo po parką ir niekas gal nei nespavo, kad tragiškas momentas ateina. Paulina Bakšienė, bevalgydama pietus su kitais svečiais, pašljo nuo kėdės ir nuvirto ant grindų. Arčiausiai sėdėjusieji, matydami ją nugriuvusią ant grindų, bandė pakelti, bet pamatė, kad ji labai blogoje padėtyje. Pašaukė ambulansą, ir bevežant į ligoninę Paulinos gyvybė užgeso.

Tokia graži banketo pradžia, tiek daug buvo jaunų ir senų žmonių, ir atrodo, kad visi svečiai užbaigs potylių linksmai, bet baigėsi tragiškai.

Velionė prigulėjo prie LSD draugijos ir Moterų klubo. Per daugelį metų ji prisidėjo su visokiais darbais prie pažangiųjų veiksmo. Buvo plačiai žinoma, tai ir suėjo daug palydovų į kapines ir daug sugrįžo į salę.

LSD draugija reiškia giliausią užuojautą velionės šeimai, giminėms ir draugams. O Tau, Paulina, lai būna lengva šios šalies žeme.

Uždarymo banketas

Spalio 13 d. Olympia parke įvyks parko uždarymo banketas. Bus visokių valgių ir šokiai. J. Dirvelio orkestras. LSD draugija visus kviečia dalyvauti.

Sekantis susirinkimas įvyks spalio 2 d., 7:30 val. vakare, 29 Endicott St. Rep.

Paroda apie Baltijos laivyną

Kilnojamoji paroda, pasakojanti apie Raudonosios Vėliavos Baltijos laivyną, atidaryta Vilniaus Vingio parko estradoje. Gausūs eksponatai vaizduoja šlovėingą Baltijos laivyno istoriją nuo jos susikūrimo iki šių dienų. Čia eksponuojami reti dokumentai, nuotraukos, asmeniniai, jūreivių - revoliucionierių daiktai, laivų modeliai, kovų šlove apgaubtos legendarios vėliavos.

Lankytojai su dideliu susidomėjimu apžiūrinėja taip pat greta estrados surengtą tarybinio laivyno technikos ir ginklų parodą.

Los Angeles, Calif.—Buves viceprezidentas Nixon reikalauja, kad Kenedis tuojau paskelbtų visuotinę blokadą prieš Kubą.

PRANEŠIMAI

BALTIMORE, MD.

Nuo 1-mos dienos Spalio-October pakeičiu savo antrąją, taigi visus laiškus prašau siųsti man naują antrąją. — Jonas Smalenskas, 243 N. W. 2nd St., Miami 36, Fla.

Seną antrąją — 728 Brookwood Rd., Md. — prašau nerašyti, nes aš apleidžiu Baltimore. Jonas Smalenskas (76-77)

WORCESTER, MASS.

Pranešimas

Worcesteriečiai rengiasi važiuoti į Lawrence spalio 7 d., kur yra rengiamas pobūvis spaudos naudai Maple Parke D. J. (75-76)

Kiekviena kolonija turėtų surengti kokią nors pramogą Laisvės paramai.

PHILADELPHIA, PA.

HELP WANTED—FEMALE

FEMALE—MOTERISKES

Operatorės siuvamųjų mašinų, viena adata, Merrow ar Benders. Nėpatyrusias išmokins tinkamas aplikantes. Nuolatinis darbas, gera mokeskis pas patogiai įsisteigusį tekstilinių produktų gamintoją. — Kreipkitės: The Ironcoes Co., A & Clearfield Sts., 1-mas aukštas, Philadelphia, Pa. (74-77)

VAJUS

GAVIMUI "LAISVEI" NAUJŲ SKAITYTOJŲ

\$1.00 Nuolaida Prenumeratos Naujai Užsisakantiems "Laisvę"

Prašome vartininkų darbuotis gavimui kuodaugiausia naujų skaitytojų

Užsakykite "Laisvę" Savo Giminėms Ar Draugams Į Lietuvą. Jie Bus Jums Dėkingi Už Tą Dovaną.

Į Lietuvą naujiems skaitytojams nėra nuolaidos, nes brangiai kainuoja ten pasiuntimas laikraščio

Su 1-ma diena spafio pradėdame savo didįjį darbą gavimui "Laisvei" naujų skaitytojų ir atnaujinimui išsibaigusį prenumeratų. Taipgi turime rūpintis parengimais ir aukomis sukelti "Laisvei" tinkamo biudžeto 1963 metams.

Kviečiame į Talką

Kviečiame į talką visus buvusius vartininkus ir labai laukiame naujų vartininkų. Gerai susiorganizuokime šiam darbiui ir veikime su pirma vajuos diena. Rūpinkimės aplankyti kuo daugiausia namų vajuos reikala ir kalbinti žmones užsakyti "Laisvę."

PINIGINĖS DOVANOS KONTESTANTAMS

Yra paskirta 10 dovanų pinigais, padalyta sekamai:

1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20, 7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, 10-ta \$5

Prašome tuojau stoti į vajų ir darbuotis, kad gavus vieną iš aukščiau nurodytų dovanų. Kontestantams kreditavimo metodai toki kaip buvo pirmesniuose vajuose: už naujus skaitytojus 1 punktą nuo 5 centų, už atnaujintą prenumeratą 1 punktą nuo 25c. Už aukas arba pelnus nuo parengimų 1 punktą nuo 50c. Dėl pilnesnių informacijų rašykite "Laisvės" administracijai.

\$5,000 FONDAS BUDŽETO UŽTIKRINIMUI

Apart jeigu už prenumeratą ir skelbimus turime ieškoti kitokių šaltinių budžeto sukėlimui.

PARENGIMAI BIUDŽETO SUKĖLIMUI

Prašome kolonijų veikėjus tuojau ruošti pramogas biudžeto sukėlimui. Nes nuo biudžeto sukėlimo priklausys "Laisvės" egzistencija. Todėl rūpinkimės, kad aukomis ir pelnais nuo parengimų sukeltume tinkamą budžetą 1963 metams.

VAJAUS LAIKAS 3 MĖNESIAI

Vajus prasideda spalio 1-mą dieną ir eis iki gruodžio 31 dienos, 1962. Rūpinkimės, kad gautume kuo daugiausia naujų skaitytojų, ir darbuokimės, kad atnaujintume visas išsibaigusias prenumeratas.

"LAISVĖS" KAINOS AMERIKOJE IR UŽSIENIUOSE:

Amerikoje \$9.00 metams, \$5.00 pusei metų
Kanadoje \$10.00 metams, \$5.50 pusei metų
Pietų Amerikoje \$10.00 metams, \$5.50 pusei metų
Lietuvoje \$12.00 metams, \$6.50 pusei metų
Kitur užsieniuose \$12.00 metams, \$6.50 pusei metų

Visais vajuos reikalais rašykite:

Laisvė

102-02 Liberty Ave., Ozone Park 17, N. Y.

Worcester, Mass.

Pranešimas

Kaip jau žinome, J. Jaskevičius šią vasarą viešėjo Tarybų Lietuvoje, ir kadangi Jaskevičius yra LLD 11 kuopos ir LDS 57 kuopos protokolų sekretorius, tai abi kuopos bendrai rengia sutiktuvų banketą grįžusiam iš Tarybų Lietuvos.

Banketas įvyks Sekmad., Rugsėjo-Sept. 23 d. Olympia Parke, pietų laiku — 1-mą valandą

Bus duodami skanūs valgiai už prieinama kainą, o papietavus J. Jaskevičius duos platų pranešimą, ką matė ir girdėjo Lietuvoje. Visus kviečiame dalyvauti. Rengėjai

—:—

Worcesteriečiai rengiasi važiuoti į Lawrence spalio 7 d., kur yra rengiamas pobūvis spaudos naudai Maple Parke. D. J.

Lawrence - Methuen, Mass.

SPAUDOS BANKETAS

Ivyks Sekmadienį

SPALIO 7 OCTOBER

Pradžią 1-mą Valandą Dieną

Kviečiame lawrenciečius ir apylinkiečius dalyvauti šiame bankete. Parengimas yra svarbiam tikslui, nes spaudos išlaikymas mums yra svarbiausias dalykas. Sis rudėninis parengimas bus "Laisvės" ir "Vilnės" naudai. Tai spaudos vajuos pradžia.

Bus skanūs valgiai, naudingi sveikatai. Prašome atsilankyti nuskirtu laiku, kad visi kartu galėtume pradėti pietus.

LLD 37 Kp. ir LDS 125 Kp. Komitetai

Kauniečių kreipimasis į Philadelphia žmones

(Tąsą iš 1-jo pusl.)

neliai, moterys, vaikai. Asmeninių A. Impulevičiaus nurodymu žudikai mušdavo ir plėsdavo suimtuosius, prievartavo moteris, tyčiojosi iš senelių, o vėliau masiškai juos sušaudydavo. Aštuoni tūkstančiai nukankintų aukų — toks šiurpus žmogžudžių siautėjimo septintame forte rezultatas. Panašūs nusikaltimai buvo vykdomi ketvirtame forte, Mickevičiaus slėnyje, Jonavos rajono Užusalių kaime ir kitose masinių žudynių vietose.

Toliau kauniečiai nurodo, kad hitlerininkai taip labai buvo patenkinti Impulevičiaus gaujų siautėjimu Lietuvoje, jog „1941 metų spalio mėn. jie pasiuntė A. Impulevičiaus žudikų batalioną į Baltarusijos TSR šaudyti taikų gyventojų.

Fašistai žinojo, ką daro. Jie norėjo sukiršinti tautas viena prieš kitą. A. Impulevičiaus gauja buvo pasiryžusi viską padaryti, kad sutildytų kaimynines broliškas tautas. Tik saujelę Tėvynės išdavių pavyko suburti už savo pečių A. Impulevičiui ir į jį panašiams. Jie, tarškėdami volikais ginklais, užplūdo Minsko gatves. Jie žudė ir rusų, ir lietuvių, ir baltarusių, ir lenkų, ir žydų. Gavę hitlerininkų įsakymą: „Žudyti, kuo daugiau žudyti!“, nekaltų žmonių lavonais nuklojo Minsko, Borisovo, Slucko, Dzeržinsko, Klecko, Nesvyžiaus, Rudensko ir daugelio kitų miestų bei miestelių apylinkes. Minske A. Impulevičiaus batalionas sušaudė apie 9 tūkstančius tarybinių karių — karo belaisvių, o areštuotųjų civilinių asmenų stovykloje nukankino 1.775 žmones. Ta pati gauja Slucke nužudė apie penkis tūkstančius taikų gyventojų.

Užtenka priminti, kad jo vadovaujama gauja per palyginti trumpą laiką nužudė apie 50.000 taikų gyventojų. Patvs žudikai savo laikraštyje „Rytu savanoris“ pripažino, kad jiems „... net pats Neronas pavydėtų“.

Pagaliau tiesiai kreipdamiesi į filadelfiečius, kauniečiai sako:

„Mes gerbiame darbščią ir laisvę mylinčią amerikiečių tautą, žinome jos taikias ir demokratines tradicijas. Mūsų tautos antrajame pasauliniame kare petvs į petį kovoję prieš hitlerinius nacistus. Pergalės dieną mes, kovos sąjuneininkai, iškilmingai prisiekėme prie žuvusių draugų kapo teisti ir nubauti karo nusikaltėlius, neleisti ateityje, kad fašizmo hidra atgimtų ir siautėtų mūsų planetoje.

Mums sunku suprasti, kodėl jūsų šalyje, jūsų mieste gauna priglobsti tokie kariniai nusikaltėliai, kaip Ukmergės budelis Mečys Paškevičius, Panerių žudikas Stasys Žakevičius, Antanas Impulevičius ir kiti, kurie pabėgo į JAV nuo teisingo lietuvių tautos atpildo.

...Padarykite visa, ką galite, kad šis hitlerininkų talkininkas pagal veikiančius tarptautinius susitarimus būtų perduotas Tarybų Sąjungos valdžios orga-

namas. Mes esame tvirtai įsitikinę, kad jūs nepakęsite savo mieste, dorų ir darbščių filadelfiečių tarpe sadisto, kurio sąžinė slegia kraupi našta — 50 tūkstančių žmonių mirtis. Išspausdinkite šį mūsų, kauniečių, laišką visuose laikraščiuose — tegu kiekvienas filadelfietis žino šiurpią tiesą apie A. Impulevičiaus praeitį, jo ryšius su pikčiausiais žmonių priešais — hitleriniais okupantais.

Mes tikime jūsų humanišku, jūsų sąžine ir gera valia. A. Impulevičiaus vieta — ne dorų filadelfiečių tarpe, bet kaltinamųjų suole.“

Kauniečių kreipimasis į filadelfiečius pasirašo šie įžymūs kauniečiai, susirinkimo pavesti prezidiumo nariai: Z. Baltušnikas, „Kauno tiesos“ redaktorius; N. Čėsna, kanau-ninkas; J. Gidanskis, „Inkaro“ kombinato meistras; J. Grušas, rašytojas; J. Indriūnas, technikos mokslų daktaras, KPI profesorius; Z. Januškevičius, Kauno Medicinos instituto rektorius; A. Jatkuskienė, „Limos“ fabriko komunistinio darbo brigados brigadininkė; P. Jankinskas, Respublikinės klinikinės ligoninės vyr. gydytojas; G. Karalienė, „Drobės“ fabriko desinatorė, TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatė; E. Kurgorienė, II-ros ligoninės gydytoja; V. Kuzminas, Vagonų depo meistras, Socialistinio Darbo Didvyris; J. Laucius, LTSR liaudies artistas; K. Lengvinas, Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininkas; V. Malinauskienė, „Kauno audinių“ fabriko audėja-instruktorė; M. Martinaitis, KPI prorektorius; J. Olekas, Lietuvos Žemės ūkio akademijos prorektorius, partizaninio judėjimo dalyvis; A. Rozenbliumas, KPI docentas; D. Tarabildienė, dailininkė; S. Tarnauskas, pensininkas; V. Vitkauskas, dimisijos generolas; J. Zdanavičienė, Internato Nr. 1 mokytoja, Lenino ordininkė; A. Žmuidzinavičius, TSRS liaudies dailininkas.

„N. Y. Times“ prie savo pranešimo apie Impulevičių pridėjo pastabą, kad Impulevičius užginčinas jam daromus užmetimus į šitą kreipimąsi vadinąs „Tarybų Sąjungos propaganda“.

Jie įsitikinę, kad Lietuvoj naftos yra

Vilnius. — Iki 1949 metų naftos ieškotojų gražtas pragrėžė tik vieną 2 kilometrų gylio gręžinį ties Pagėgiais. Naftos nebuvo. Tačiau eilė geofizinių davinių ir vidutiniame gylyje esantieji bitumai rodė, kad mūsų respublikoje naftos turi būti.

Dabar vakarinėje Tarybų Lietuvoje — ties Raseiniais, Gargždais ir kitose vietose — dieną ir naktį nenutyla gręžimo mašinų. Kai kur naftos požymiai jau sutinkami 1.200 metrų gylyje. Perspektyviausi 1,5—2 km gylio gręžiniai. Geologai tvirtai įsitikinę — nafta Tarybų Lietuvoje pasirodys!

Naujos specializuotos parduotuvės Šiauliuose

Centrinėje Vilniaus gatvėje Šiauliuose atidaryta nauja didelė maisto produktų parduotuvė. Joje yra konditerijos, bakalėjos, kulinarijos, mėsos gaminių ir pieno produktų skyriai. Čia plačiai taikomas atviras prekių išdėstymas ir pirkėjų apsitarnavimas.

Draugystės prospektu netrukus bus atidarytos specializuotos gatavų rūbų ir baldų parduotuvės.

Aikštėje, prieš turgavietę, pastatyta didžiulė trijų aukštų pramoninių prekių parduotuvė. Turgavietėje statomi nauji pramoninių prekių paviljonai. Iš viso šiemet mieste bus atidarytos šešios naujos prekybos įmonės.

„Lietuvių 19-jo amž. poetai“ rusų kalba

Maskva - Leningrado leidykla „Tarybinis rašytojas“ didžiojoje „Poeto bibliotekos“ serijoje Leningrade ką tik išleido stambiają, turinčią 470 puslapių knygą „Lietuvių XIX amžiaus poetai“. Knygoje pateikta daugiau kaip 20 mūsų XIX amžiaus poetų kūrybos pavyzdžių, prodektant nuo A. Klemento, D. Poškos, A. Strazdo ir baigiant A. Baranasku, J. Mačiu-Kekštu, V. Kudirka, P. Vaičiūnu, Maironiu ir kt. drauge su trumpomis jų biografijomis.

Persekioja žurnalistą

Miami, Fla. — Žurnalistas William C. Worthy nubautas trijų mėnesių kalėjimu ir \$1.000. Mat, jis buvo nuykęs į Kiniją prieš norą federalinės valdžios, ir kai iš jo buvo atimtas paspartas, jis sugrįžo be pasparto per Kubą. Bus apeliuota į aukštesnį teismą. Nubaudimas Worthy yra atėmimas spaudai laisvės siuntinėti korespondentus ten, kur ji nori. Vyriausybė neiturtų kištis į tokius reikalus.

35 val. darbo savaitė duotų 5,000,000 darbų

Washingtonas. — AFL-CIO prezidentas Meany nurodo, kad įvedimas 35 valandų darbo savaitės duotų Amerikai 5,000,000 darbų ir nedarbas beveik išnyktų. Todėl jis žada nuo dabar rimtai kovoti už sutrumpinimą darbo savaitės, pravedant gyveniman organizacijos suvažiavimo nutarimą.

JAU YRA PASKIRTI ASTRONAUTAI LĖKIMUI Į MĖNULĮ

Houston, Texas. — Rugsėjo 17 dieną čionai viešai spaudai buvo perstatyti vyriausybės paskirti devyni astronautai, kurie bus įtemptai ruošiami skridimui į Mėnulį. Iš jų tik du tėra civiliniai, o septynikarininkai. Toks sąstatas nepatinka tiems amerikiečiams, kurie į erdvių užkariavimą žiūri kaip į mokslinį reikalą. Jie mano, kad visi astronautai turėtų būti civiliniai žmonės.

Tel Aviv, Izraelis. — Rugsėjo 12 d. įvyko aštrus susikirtimas tarp Izraelio ir Sirijos kariuomenių prie pat Galilėjos ežerų. Nieko nesakoma apie abiejų šalių nuostolius.

Waterbury, Conn.

Piknikas laikytas rugpjūčio 26-tą gerai pasisekė. Ačiū visiems, katrie dirbo, ir ačiū tiems, kurie atsilankė kaip svečiai. Pereitoje korespondencijoje per klaidą praleidom padėką M. Raškauskienei už ypatingai didelį ir skanių kugelių, ir J. Ynamaičiui už bilietus, kuriuos veltui mums padarė.

Bet negalima žiūrėti tik į praeitį, kad ir kaip gražiai — reikia rengtis prie būsimų parengimų. LLD 28-ta kuopa laikys susirinkimą penktadienį, rugsėjo 28 d., 103 Green St. salė, kaip ir visada, 8 val. vakare. Prashome visus narius atsilankyti, nes yra keletas svarbių reikalų aptarti. Vienas dalykas — būtinai reikia išrinkti delegatus į LLD 3-čios apskr. konferenciją, kuri įvyks Waterbury, 103 Green St. salė, spalio 28 d., prasidedant nuo 10 val. ryto. Taipgi reikia aptarti atėinančio sezono veiklą. Po susirinkimo bus kavutės ir užkandžių.

Apie 3-čios apskrities konferenciją valdyba vėliau plačiau praneš, bet šiuo tarpu ateikite į susirinkimą.

Sekr K. S.

Binghamton, N. Y.

Iš LDS 6 kp. susirinkimo

LDS 6 kuopos susirinkimas įvyko rugsėjo 3 dieną pas drg. I. Liuziną stuboje. Mat, dėl mums nežinomos priežasties Lietuvių svetainėje kambarys, kur laikoma susirinkimas, nebuvo atidarytas. Susirinkę nariai išlaukėme 35 minutes, kad kas nors atraktų kambarį, bet nesulaukėme. Tada d. Liuzinas pakvietė į savo kambarius, tai ten ir atlaikėme susirinkimą. Į šį susirinkimą narių atsilankė vidutiniai; žinoma, galėjo būti daug daugiau.

Finansų sekretorė pranešė, kad rugpjūčio 13 dieną apsirgo Walter Šimkus ir užsimaldavo dėl pašalpos. Jis buvo Wilson Memorial Hospitaly ir po sėkmingos operacijos, po dviejų savaitių, grįžo į savo namus ir yra po gydytojo priežiūra. Linkime drg. Šimkui sėkmingai pasveikti.

Florence Ewanow, po 2 savaitių sirgimo, irgi grįžo namo. Tai buvo linksmas žinutė.

Kalbėjome ir apie artėjantį Lietuvoj gamintų filmų rodymo vakarą. Didžiuna susirinkime dalyvavusių narių pilnai tam darbui pritarė ir kelios draugės pasižadėjo kooperuoti kiek galės. Pageidaujame kooperacijos ir iš tų narių, kurie dar nėra pasižadėję.

Sekantis 6 kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 1 d., Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St. Pradžią 7:30 val. vakare. Visi nariai pasirūpinkime dalyvauti. Mūsų kuopa turi nemažą skaičių narių. Tokiu būdu jos susirinkimai visada turėtų būti skaitlingesni. Rodos, nėra sunku nariui karta į mėnesį atvykti į savo kuopos susirinkimą. Pagalvokime apie tai visi.

Ona Wellus, sekr.

Roma. — Popiežius Jonas XXIII ragina klierikus išsiskirti gyventi varge ir skurde. Jis, matyt, mato, kaip klierikai baigę seminariją ir tapę kunigais tuojau nutunka.

Iš Jungtinių Tautų

United Nations, N. Y. — Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 17-oji sesija prasidėjo labai taikingoje dvasioje. Sesijos pirmininku vienbalsiai išrinktas Pakistano atstovas Mahammad Zafrulla Khan. Taip pat vienbalsiai priimtos ir Jungtines Tautas keturių naujos šalys — Ruanda, Burundi, Jamaica ir Trinidad-Tobago. Tuo būdu dabar Jungtinės Tautos susideda iš 108 narių.

Šios sesijos darbotvarkis iš pradžių susidėjo iš 93 punktų. Bet tuojau Tarybų Sąjungos delegacija pasiūlė pridėti dar du punktus — Kinijai sugrąžinimą teisių ir sušaukimą pasaulinės prekybos konferencijos. Veikiantysis Jungtinių Tautų sekretorius Thant

taipgi pasiūlė pridėti ap-svarstymą visuotinio nusiginklavimo ir penkiasdešimt šalių pasiūlė aptarti suteikimą pagalbos Irano žmonėms, nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo. Vadinasi, sesijos darbotvarkis labai ilgas. Manoma, kad sesija tęsis apie penkis mėnesius.

Iš didžiųjų valstybių tik-tai Tarybų Sąjunga atsiundu dabar Jungtinės Tautos susideda iš 108 narių.

Dar vis kalbama, kad kada nors sesijos eigoje pris-bus ir kalbas pasakys prem-jeras Chruščiovas ir prezi-dentas Kenedis.

Rochester, N. Y.

Netekome geros draugės

Rugsėjo 9 dieną mirė Agnieška Gužauskienė. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, Vėskių miestelyje, Šiaulių apskrityje ar rajone. Į šią šalį atvažiavo 1909 metais. Visą laiką išgyveno Rochesteye. Po tėvų jos pavardė buvo Geležaitė. Apsivėdė su Kaziu Gužausku, išaugino ir išmokslo sūnų Viktorą.

Velionė buvo „Laisvės“ skaitytoja ir priklausė prie LLD moterų 110 kuopos. Buvo laisvų pažiūrų ir daug prisidėjo prie visokios darbo klasės veiklos ir aukojosi pagal išgalę. Karo metu daug darbavosi, numezgė daug kojinių, svederių, pirštinių ir daug dirbo prie taisymo senų drapanų. Agnieška dar visai nesirengė mirti. Sekmadienį mes moterų klubas turėjome pas ją susirinkimą ir turėjome užkandžių. Draus susirinkimą narių atsilankė vidutiniai; žinoma, galėjo būti daug daugiau.

Finansų sekretorė pranešė, kad rugpjūčio 13 dieną apsirgo Walter Šimkus ir užsimaldavo dėl pašalpos. Jis buvo Wilson Memorial Hospitaly ir po sėkmingos operacijos, po dviejų savaitių, grįžo į savo namus ir yra po gydytojo priežiūra. Linkime drg. Šimkui sėkmingai pasveikti.

Florence Ewanow, po 2 savaitių sirgimo, irgi grįžo namo. Tai buvo linksmas žinutė.

Kalbėjome ir apie artėjantį Lietuvoj gamintų filmų rodymo vakarą. Didžiuna susirinkime dalyvavusių narių pilnai tam darbui pritarė ir kelios draugės pasižadėjo kooperuoti kiek galės. Pageidaujame kooperacijos ir iš tų narių, kurie dar nėra pasižadėję.

Sėkantis 6 kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 1 d., Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St. Pradžią 7:30 val. vakare. Visi nariai pasirūpinkime dalyvauti. Mūsų kuopa turi nemažą skaičių narių. Tokiu būdu jos susirinkimai visada turėtų būti skaitlingesni. Rodos, nėra sunku nariui karta į mėnesį atvykti į savo kuopos susirinkimą. Pagalvokime apie tai visi.

Ona Wellus, sekr.

Nauji Lietuvos filmai rugsėjo 29 dieną

Svarbu visiems gerų filmų mylėtojams įsitemyti, kad rugsėjo 29 d. nauji filmai bus rodomi „Laisvės“ salėje, 102 St. ir Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Pradžią 7 val. vak.

Tai bus šeštadienio vakaras, visiems tinkamas laikas porą valandų kultūringai praleisti, pamatyti dar nematytus filmus, neseniai iš Lietuvos gautus.

Filmus rodys patyręs filmininkas J. Grybas. Parengimą ruošia LDS 13 kuopa.

Staklės dirbs tyliau

Vienas didžiausių gamybos priešų — staklių keliamas triukšmas. Jis vargina darbininkus. Vilniaus „Žalgirio“ gamykloje pagamintos vertikalios frezavimo staklės su naujos konstrukcijos pavara. Naujos staklės dirba žymiai tyliau negu šiuo metu gaminamos.

Naujos konstrukcijos pavaros autorius — įmonės konstruktorius A. Mišakovas.

Brooklyn, N. Y.

Turėkite mintyje, kad „Laisvės“ koncertas įvyks sekmadienį, lapkričio 4 d., Schwaben Hall, 474 Knickerbocker Ave. Pradžią 3-čią val. popiet.

Išpūdingą programą atliks menininkai iš toli. Bus labai turininga ir nepaprastai įdomi programa. Greit paduosime „Laisvėje“ išsisa programą.

„Laisvės“ Adm.

Pataisa

Trijų organizacijų registravimo klausimą Court of Appeals, Washington, svarstys spalio 3-čią, o ne 4-tą dieną.

Tą dieną į teismo sesiją iš New Yorko vyks ir pašaliečiai, kurie įdomauja bylos eiga. Vyks busais. Buse vietą galima užsakyti ir per lietuvius. Su užsaky-mu reikia įteikti ir mokes-tį už kelionę, \$5. Kada ir iš kokios vietos busai išeis, vėliau bus pranešta. Buse vietą užsakyti tuojau, iš anksto.

Matėsi su laisviečiais

Rugsėjo 18 d. Kazimieras Krauciūnas lankėsi pas laisviečius ir ant rytojaus išvyko į Miami, Fla.

Kaz. Krauciūnas — senas meno mėgėjas. Per de-sėtkus metų dainavo ir vai-dino visiems lietuviams. Il-gai gyveno Brooklyn, N. Y. Dabar daugiau laiko gyvena Miami, Fla.

Šiomis dienomis K.Krauciūnas, savo 80-to gimta-dienio proga, aplankė ser-gančią savo žmoną Canton, Conn. Žmona iš po opera-cijos jau gerai pasitaisius. Tai Krauciūnas ir vėl pa-traukė linkui saulėtos Flo-ridos.

K. Krauciūnui linkim il-giausių metų ir gražaus pasisėkimo tarpe Miami lietuvių.

J. G.

Washingtonas. — Pakurstymui Amerikos prieš Kubą, Kubos pabėgėliai skelbia, kad Castro vyriausybė yra gavusi iš Tarybų Sąjungos 200 MIG rūšies lėktuvų.

N. Y. demokratai jau turi kandidatą

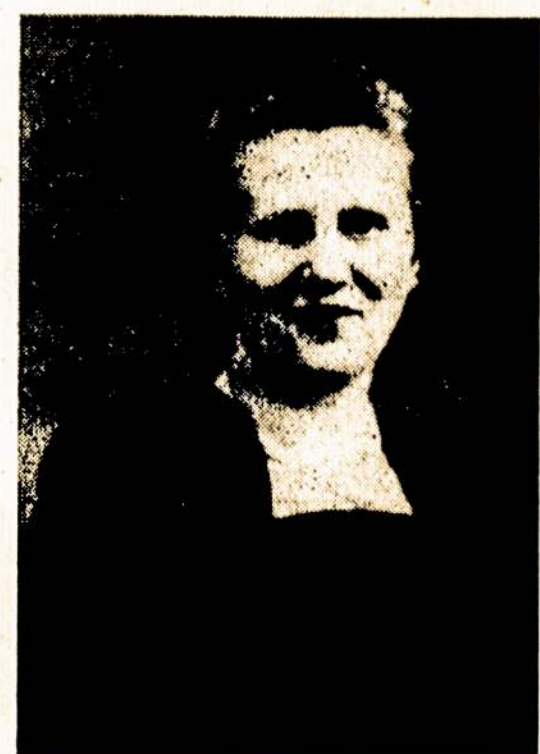
Syracuse, N. Y. — New Yorko valstijos demokratų partijos suvažiavimas nominavo Robert Morgenthau į gubernatoriaus vietą. Ginčai buvo ilgi ir aštrūs. Labai norėjo laimėti nominaciją O'Connor iš Queens pavieto, bet nelaimėtos Morgenthau nominuotas antruoju balsavimu.

PRANEŠIMAS

OZONE PARK, N. Y.
Lietuvių Kooperatyvės Spaudos Bendrovės direktorių susirinkimas įvyks pirmadienį, rugsėjo 24 d., 7:30 val. vakare, „Laisvės“ salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke. Visi direktoriai kviečiami dalyvauti.
Valdyba

LIŪDNA SUKAKTIS

Rugsėjo 22-ą dieną, 1958 m., mirė mano mylima žmona

Valė Gurienė

Šiemet sukanka keturi metai, kai ji mirė, o mano mintyje ir širdyje liūdesio skausmas tebėra tas pats, kaip ir jos mirties dienoje.

Vincas Guris
Brooklyn, N. Y.